

Od: Boder Anna <Anna.Boder@mein.gov.pl>
Wysłano: piątek, 29 kwietnia 2022 17:38
DW: Sekretariat Ministra Dariusz Piontkowski; Jakubczuk Jerzy; Staniszevska Ewa
Temat: Projekt ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego - do zaopiniowania
Załączniki: OSR projektu ustawy.doc; projekt ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela.docx; uzasadnienie projektu ustawy.doc; Opiniowanie związki zawodowe.zip

Szanowni Państwo,

w załączeniu przesyłam projekt ustawy *o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*, wraz z uzasadnieniem i OSR, z uprzejmą prośbą o zaopiniowanie.

Z poważaniem

Anna Boder

Naczelnik Wydziału
Departament Współpracy z Samorządem Terytorialnym

tel. 22 34-74-440
e-mail: Anna.Boder@mein.gov.pl

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

ul. Wspólna 1/3,
00-529 Warszawa
www.mein.gov.pl

Anna Boder, Head of unit
Ministry of Education and Science, Cooperation with Local Government
Department
ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa
tel. +48 22 34-74-440

RODO - Informacje dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych znajdują się na [stronie internetowej MEiN](#), w sekcjach dotyczących sposobu załatwiania poszczególnych spraw lub zostaną Pani/Panu przekazane bezpośrednio w toku realizowanej sprawy.

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

Warszawa, 29 kwietnia 2022 r.

DWST-WPZN.5020.1.2022.EW

Według rozdzielnika

Szanowni Państwo,

działając na podstawie art. 19 ust. 2 i 2¹ ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o *związkach zawodowych* (Dz. U. z 2022 r. poz.854) oraz stosownie do postanowień uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M. P. z 2022 r. poz. 348) w załączeniu przesyłam projekt ustawy o *zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* wraz z uzasadnieniem i OSR, z uprzejmą prośbą o zaopiniowanie projektu w terminie 21 dni od dnia jego otrzymania.

Uprzejmie wyjaśniam, że zmiany zawarte w projekcie ustawy są korzystne dla nauczycieli. Mają na celu uproszczenie i odbiurokratyzowanie systemu awansu zawodowego nauczycieli oraz zagwarantowanie nauczycielom rozpoczynającym pracę w szkole wyższego wynagrodzenia. W związku z planowanym terminem wejścia w życie proponowanych zmian (1 września 2022 r.), zwracam się do Państwa z uprzejmą prośbą o wyrażenie opinii na temat załączonego projektu w skróconym terminie ustawowym.

Uprzejmie proszę o przesłanie opinii drogą elektroniczną w wersji edytowalnej na adres: sekretariat.dwst@mein.gov.pl.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI

Dariusz Piontkowski
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Otrzymują:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 4) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 5) Krajową Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 6) Wolny Związek Zawodowy „Forum-Oświata”;
- 7) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 8) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”;
- 9) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Komisję Krajową Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 13) Komisję Krajową Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 14) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Konfederację Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 16) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Art. 1. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) uchyla się pkt 3 i 3a,

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) stopniu naukowym – rozumie się przez to stopień naukowy lub stopień w zakresie sztuki, o których mowa w art. 177 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, 583, 655, 682 i 807);”;

2) w art. 6a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Praca nauczyciela podlega ocenie. Ocena pracy nauczyciela może być dokonana w każdym czasie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej, z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek:

1) nauczyciela;

2) organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli – kuratora oświaty;

3) organu prowadzącego szkołę;

4) rady szkoły;

5) rady rodziców.”;

b) po ust. 1d dodaje się ust. 1da–1dh w brzmieniu:

„1da. Dyrektor szkoły dokonuje oceny pracy nauczyciela w drugim oraz ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, a w przypadkach, o których mowa w art. 9fa ust. 8 i 10 oraz art. 9g ust. 7b – także w ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela.

1db. W przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy w trakcie odbywania przez nauczyciela przygotowania do zawodu nauczyciela lub dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela dyrektor szkoły dokonuje oceny pracy nauczyciela za okres dotychczas odbytego przygotowania do zawodu nauczyciela lub dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela, w terminie nie dłuższym niż 21 dni odpowiednio od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy. Jeżeli nauczyciel zmienił miejsce zatrudnienia:

- 1) w pierwszym lub drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela – ocenę tę uwzględnia się przy dokonywaniu oceny pracy w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela;
- 2) po drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela – ocenę tę uwzględnia się przy dokonywaniu oceny pracy w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela;
- 3) w okresie odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela – ocenę tę uwzględnia się przy dokonywaniu oceny pracy w ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela.

1dc. W przypadku udzielenia nauczycielowi w trakcie odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela urlopu bezpłatnego, o którym mowa w art. 17 ust. 2a, dyrektor szkoły dokonuje oceny pracy nauczyciela za okres dotychczas odbytego przygotowania do zawodu nauczyciela, w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia zakończenia przez nauczyciela świadczenia pracy w tej szkole.

1dd. Ocena pracy nauczyciela mianowanego, który zamierza ubiegać się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego jest dokonywana na wniosek tego nauczyciela.

1de. Oceny pracy nauczyciela, o którym mowa w ust. 1dd, dokonuje się za okres ostatnich trzech lat pracy przed dokonaniem tej oceny.

1df. W przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy lub przeniesienia do innej szkoły nauczyciela mianowanego dyrektor szkoły dokonuje oceny pracy nauczyciela za okres dotychczasowej pracy w tej szkole po uzyskaniu stopnia nauczyciela mianowanego, w terminie nie dłuższym niż 21 dni odpowiednio od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy lub przeniesienia do innej szkoły. Jeżeli nauczyciel mianowany zmienił miejsce zatrudnienia w okresie trzech lat przed dokonaniem oceny, o której mowa w ust. 1dd, ocenę pracy z tego okresu z

poprzedniego miejsca zatrudnienia uwzględnia się przy dokonywaniu oceny pracy, o której mowa w ust. 1dd.

1dg. W przypadku udzielenia nauczycielowi mianowanemu urlopu bezpłatnego, o którym mowa w art. 17 ust. 2 lub 2a, urlopowania go lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, dyrektor szkoły dokonuje oceny pracy nauczyciela za okres dotychczasowej pracy w tej szkole po uzyskaniu stopnia nauczyciela mianowanego, w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia zakończenia przez nauczyciela świadczenia pracy w tej szkole.

1dh. Ocena pracy, o której mowa w ust. 1da–1dd, 1df i 1dg, może być dokonana wcześniej niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej.”,

c) po ust. 2b dodaje się ust. 2c w brzmieniu:

„2c. Przepisu ust. 2b nie stosuje się, jeżeli ocena pracy nauczyciela jest dokonywana w przypadku, o którym mowa w ust. 1db, 1dc, 1df lub 1dg.”,

d) w ust. 5 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) w przypadku nauczyciela odbywającego przygotowanie do zawodu nauczyciela lub dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela – zasięga opinii mentora.”,

e) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Rada rodziców lub mentor przedstawiają pisemną opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie pracy nauczyciela. Nieprzedstawienie opinii przez radę rodziców lub mentora nie wstrzymuje dokonywania oceny pracy.”,

f) uchyla się ust. 5f;

g) po ust. 5f dodaje się ust. 5g w brzmieniu:

„5g. W przypadku nauczyciela, o którym mowa w art. 22 ust. 3, oceny pracy, o której mowa w ust. 1da–1dd, dokonuje dyrektor szkoły wyznaczony przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z dyrektorami szkół, w których nauczyciel jest zatrudniony.”,

h) ust. 7a otrzymuje brzmienie:

„7a. Do oceny pracy, o której mowa w ust. 6, przepisy ust. 1, 1dd–1df, 2, 2b, 2c, 4, 8 i 8a stosuje się odpowiednio.”,

i) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do nauczycieli szkół artystycznych, zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich odpowiednio – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria i tryb dokonywania oceny pracy nauczycieli, szczegółowy zakres informacji zawartych w karcie oceny pracy, skład i sposób powoływania zespołu oceniającego oraz szczegółowy tryb postępowania odwoławczego, mając na uwadze konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu wykonywania pracy przez nauczycieli.”;

3) w art. 9a:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 1 i 2,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami odbywa przygotowanie do zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 albo 4.”,

c) uchyla się ust. 3,

d) w ust. 4 i 5 wyrazy „szkole wyższej” zastępuje się wyrazem „uczelni”;

4) w art. 9b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Warunkiem nadania nauczycielowi nieposiadającemu stopnia awansu zawodowego stopnia nauczyciela mianowanego jest:

1) spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 i 3;

2) odbycie przygotowania do zawodu nauczyciela, a w przypadkach, o których mowa w art. 9fa ust. 8 i 10 oraz art. 9g ust. 7b – także dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela;

3) posiadanie co najmniej dobrej oceny pracy uzyskanej w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, a w przypadkach, o których mowa w art. 9fa ust. 8 i 10 oraz art. 9g ust. 7b – w ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela;

- 4) uzyskanie pozytywnej opinii o przeprowadzonych zajęciach, o której mowa w art. 9fa ust. 5;
  - 5) zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną.”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:
- „1a. Warunkiem nadania nauczycielowi mianowanemu stopnia nauczyciela dyplomowanego jest:
- 1) spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 i 3;
  - 2) przepracowanie w szkole okresu, o którym mowa w art. 9ca ust. 6 albo 7, a w przypadku niez uzyskania akceptacji komisji kwalifikacyjnej – także okresu, o którym mowa w art. 9g ust. 8;
  - 3) posiadanie co najmniej bardzo dobrej oceny pracy uzyskanej w ostatnim roku pracy przed złożeniem wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego, z wyjątkiem nauczycieli, o których mowa w art. 9ca ust. 10, z zastrzeżeniem ust. 1b;
  - 4) uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po dokonaniu analizy dorobku zawodowego nauczyciela i przeprowadzeniu rozmowy, zgodnie z przepisami wydаныmi na podstawie art. 9g ust. 10.
- 1b. Jeżeli nauczyciel mianowany, o którym mowa w art. 9ca ust. 10, w okresie ostatnich trzech lat przed złożeniem wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego przed zatrudnieniem na stanowisku, na którym są wymagane kwalifikacje pedagogiczne, urlopowaniem lub zwolnieniem z obowiązku świadczenia pracy, pracował w szkole na stanowisku nauczyciela, warunkiem nadania nauczycielowi mianowanemu stopnia nauczyciela dyplomowanego jest również posiadanie co najmniej bardzo dobrej oceny pracy z tego okresu.”,
- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Komisja egzaminacyjna, o której mowa w ust. 1 pkt 5, lub komisja kwalifikacyjna, o której mowa w ust. 1a pkt 4, przeprowadza odpowiednio postępowanie egzaminacyjne lub postępowanie kwalifikacyjne na wniosek nauczyciela skierowany do właściwego organu, o którym mowa w ust. 4.”,

- d) w ust. 3 i 3a wyrazy „postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego” zastępuje się wyrazami „postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego”,
- e) w ust. 4:
- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Nauczycielom spełniającym warunki, o których mowa w ust. 1 – 1b, oraz nauczycielom zatrudnionym w trybie art. 9a ust. 4 lub 5, w drodze decyzji administracyjnej, stopień awansu zawodowego nadaje:”,
  - uchyla się pkt 1,
  - pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) stopień nauczyciela dyplomowanego nauczycielom, o których mowa w art. 9ca ust. 10 – właściwy minister.”,
- f) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:
- „5. Akt nadania stopnia awansu zawodowego zawiera w szczególności: nazwę komisji egzaminacyjnej albo komisji kwalifikacyjnej, numer i datę wydania zaświadczenia o zdaniu egzaminu albo zaświadczenia o uzyskaniu akceptacji, stopień awansu zawodowego oraz informację o poziomie wykształcenia nauczyciela, a w przypadku aktu nadania stopnia nauczyciela mianowanego – także numer i datę wydania opinii o przeprowadzonych zajęciach, o której mowa w art. 9fa ust. 5. W przypadku uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego w sposób określony w art. 9a ust. 4 lub 5 akt nadania stopnia awansu zawodowego nie zawiera nazwy komisji egzaminacyjnej, numeru i daty wydania zaświadczenia o zdaniu egzaminu oraz numeru i daty wydania opinii o przeprowadzonych zajęciach, o której mowa w art. 9fa ust. 5.
6. W przypadku niespełnienia przez nauczyciela warunków, o których mowa w ust. 1 albo 1a i 1b, właściwy organ, o którym mowa w ust. 4, odmawia nauczycielowi, w drodze decyzji administracyjnej, nadania stopnia awansu zawodowego.”,
- g) w ust. 7:
- we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „ust. 4 pkt 1–3” zastępuje się wyrazami „ust. 4 pkt 2 i 3”,
  - uchyla się pkt 1;
- 5) uchyla się art. 9c;

6) po art. 9c dodaje się art. 9ca w brzmieniu:

„Art. 9ca. 1. Nauczyciel, o którym mowa w art. 9a ust. 2, odbywa przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze 3 lat i 9 miesięcy.

2. Nauczyciel, o którym mowa w art. 9a ust. 2, który:

- 1) posiada stopień naukowy, lub
- 2) przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą

– może odbyć przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy.

3. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 2, składa do dyrektora szkoły oświadczenie o wymiarze, w jakim zamierza odbyć przygotowanie do zawodu nauczyciela, nie później niż do zakończenia roku szkolnego w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela.

4. Nauczycielowi, który:

- 1) przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole był nauczycielem akademickim i legitymował się co najmniej 3-letnim okresem pracy w uczelni, lub
- 2) w dniu nawiązania po raz pierwszy stosunku pracy w szkole posiadał co najmniej 5-letni okres pracy i znaczący dorobek zawodowy

– dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy.

5. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4, może złożyć do dyrektora szkoły wniosek o wyrażenie zgody na odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w ust. 4, nie później niż do zakończenia roku szkolnego w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela.

6. Nauczyciel mianowany może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej 5 lat i 9 miesięcy od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego.

7. Nauczyciel mianowany, który:

- 1) posiada stopień naukowy, lub
- 2) przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą

– może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej 4 lat i 9 miesięcy od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego.

8. Do okresów, o których mowa w ust. 1, 2, 4, 6 i 7, wlicza się okresy zatrudnienia w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami.

9. Do okresów, o których mowa w ust. 1, 2, 4, 6 i 7, nie wlicza się okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwającej nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego.

10. W przypadku nauczycieli:

- 1) o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 i 1b, zatrudnionych na stanowisku, na którym są wymagane kwalifikacje pedagogiczne, lub
  - 2) urlopowanych lub zwolnionych z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych
- równoważny z okresem pracy w szkole, o którym mowa w ust. 6 i 7, jest odpowiednio okres zatrudnienia na tych stanowiskach lub czas urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy.

11. Nauczycielowi odbywającemu przygotowanie do zawodu nauczyciela dyrektor szkoły przydziela spośród nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych mentora. Mentorem nie może być nauczyciel zajmujący stanowisko kierownicze, z wyjątkiem przedszkoli, szkół i placówek, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a i 2, oraz szkół artystycznych, w których mentorem może być również nauczyciel mianowany lub dyplomowany zajmujący stanowisko kierownicze.

12. Zadaniem mentora, o którym mowa w ust. 11, jest udzielanie pomocy nauczycielowi odbywającemu przygotowanie do zawodu nauczyciela.”;

7) w art. 9d:

- a) uchyla się ust. 1–4 i 5–7,
- b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Dyrektor szkoły corocznie, w arkuszu organizacji szkoły, o którym mowa w art. 110 ustawy – Prawo oświatowe, podaje liczbę nauczycieli, w podziale na stopnie awansu zawodowego, przystępujących do postępowań egzaminacyjnych lub postępowań kwalifikacyjnych w roku szkolnym, którego dotyczy dany arkusz organizacji, oraz wskazuje terminy złożenia przez nauczycieli wniosków o podjęcie tych postępowań.”,

c) uchyla się ust. 9;

8) uchyla się art. 9e i art. 9f;

9) po art. 9f dodaje się art. 9fa w brzmieniu:

„Art. 9fa. 1. W drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, przed dokonaniem oceny pracy, nauczyciel jest obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze co najmniej 1 godziny, w obecności:

- 1) dyrektora szkoły;
- 2) mentora, o którym mowa w art. 9ca ust. 11;
- 3) doradcy metodycznego albo nauczyciela konsultanta albo przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny albo nauczyciela dyplomowanego, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, z tej samej lub innej szkoły.

2. W ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, nauczyciel, który w tym okresie uzyskał co najmniej dobrą ocenę pracy, jest obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły.

3. W skład komisji, o której mowa w ust. 2, wchodzi:

- 1) dyrektor szkoły, jako jej przewodniczący;
- 2) ekspert z listy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o której mowa w art. 9g ust. 11, posiadający kwalifikacje z zakresu psychologii lub pedagogiki, w tym pedagogiki specjalnej;
- 3) doradca metodyczny albo nauczyciel konsultant albo przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny albo nauczyciel dyplomowany, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, z tej samej lub innej szkoły.

4. Na wniosek nauczyciela, w pracach komisji, o której mowa w ust. 3, może brać udział w charakterze obserwatora również przedstawiciel związku zawodowego wskazanego w tym wniosku.

5. Po omówieniu przeprowadzonych zajęć, o których mowa w ust. 2, i przeprowadzeniu rozmowy z nauczycielem komisja wydaje opinię. Opinia może być pozytywna albo negatywna.

6. Opinia, o której mowa w ust. 5, jest sporządzana na piśmie i zawiera uzasadnienie.

7. W terminie 14 dni od otrzymania negatywnej opinii, o której mowa w ust. 5, nauczyciel może złożyć do dyrektora szkoły wniosek o ponowne przeprowadzenie zajęć,

w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły. Przepisy ust. 3–6 stosuje się odpowiednio.

8. Nauczyciel, który uzyskał negatywną opinię, o której mowa w ust. 5, oraz:

- 1) nie złożył wniosku, o którym mowa w ust. 7, lub
- 2) po przeprowadzeniu zajęć, o których mowa w ust. 7, uzyskał ponownie negatywną opinię

– odbywa dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze rok i 9 miesięcy, w trakcie którego ponownie prowadzi zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły. Przepisy ust. 2–6 i art. 9ca ust. 8, 9, 11 i 12 stosuje się odpowiednio.

9. Nauczyciel, który uzyskał negatywną ocenę pracy w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, nie może być ponownie zatrudniony w tej samej szkole. Po podjęciu zatrudnienia w innej szkole nauczyciel odbywa przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 lub 4, do którego nie wlicza się okresu dotychczas odbytego przygotowania do zawodu nauczyciela.

10. Nauczyciel, który uzyskał negatywną ocenę pracy w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, po podjęciu zatrudnienia w innej szkole odbywa dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze rok i 9 miesięcy, w trakcie którego prowadzi zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły. Przepisy ust. 2–6 oraz art. 9ca ust. 8, 9, 11 i 12 stosuje się odpowiednio.

11. W przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a, zajęcia, o których mowa w ust. 1, 2, 7, 8 i 10 mogą być przeprowadzane w formie wideokonferencji przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych umożliwiających przesyłanie dźwięku i obrazu w czasie rzeczywistym.”;

10) w art. 9g:

a) uchyla się ust. 1,

b) w ust. 3:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy – Prawo oświatowe – przedstawiciel kuratora

oświaty, jako jej przewodniczący, a w przypadku gdy o awans ubiega się dyrektor szkoły – także przedstawiciel organu prowadzącego szkołę;”,

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dwaj eksperci z listy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.”,

c) w ust. 4 wyrazy „ust. 1–3” zastępuje się wyrazami „ust. 3” ,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Na wniosek nauczyciela w pracach komisji, o których mowa w ust. 2 i 3, może brać również udział w charakterze obserwatora przedstawiciel związku zawodowego wskazanego w tym wniosku.”,

e) w ust. 6 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 9e ust. 2” zastępuje się wyrazami „art. 9ca ust. 10 pkt 1” ,

f) w ust. 6a pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dwaj eksperci z listy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.”,

g) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli mianowanych, o których mowa w art. 9ca ust. 10 pkt 2, ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego powołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.”,

h) w ust. 7a pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dwaj eksperci z listy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.”,

i) po ust. 7a dodaje się ust. 7b w brzmieniu:

„7b. Jeżeli nauczyciel nie zdał egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego, odbywa dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze rok i 9 miesięcy, w trakcie którego ponownie prowadzi zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły. Przepisy art. 9ca ust. 8, 9, 11 i 12 oraz art. 9fa ust. 2–6 stosuje się odpowiednio.”,

j) ust. 8 i 8a otrzymują brzmienie:

„8. Nauczyciel, który nie uzyskał akceptacji komisji kwalifikacyjnej, może ponownie złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego po przepracowaniu w szkole co najmniej 9 miesięcy. W przypadku powtórnego nieuzyskania akceptacji komisji kwalifikacyjnej, przed kolejnym ubieganiem się o

uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej nauczyciel jest obowiązany do przepracowania w szkole co najmniej 2 lat i 9 miesięcy. Do ustalania okresów pracy w szkole przepisy art. 9ca ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio.

8a. W przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 9ca ust. 10, równoważny z okresami pracy w szkole, o których mowa w ust. 8, jest odpowiednio okres zatrudnienia na tych stanowiskach lub czas urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy.”,

k) uchyla się ust. 8b,

l) ust. 9 i 10 otrzymują brzmienie:

„9. Komisja egzaminacyjna lub komisja kwalifikacyjna wydaje nauczycielowi zaświadczenie odpowiednio o zdaniu egzaminu lub akceptacji. Rejestr wydanych zaświadczeń prowadzi organ, który powołał komisję.

10. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Ministrem Obrony Narodowej i Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela i zadania mentora,
- 2) tryb działania komisji, o której mowa w art. 9fa ust. 2,
- 3) wzór opinii o przeprowadzonych zajęciach, o której mowa w art. 9fa ust. 5,
- 4) rodzaj dokumentacji załączanej do wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego,
- 5) zakres wymagań do uzyskania poszczególnych stopni awansu zawodowego,
- 6) tryb działania komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych,
- 7) wzory zaświadczeń o zdaniu egzaminu lub uzyskaniu akceptacji oraz wzory aktów nadania stopni awansu zawodowego

– uwzględniając potrzebę stopniowania i różnicowania wymagań stawianych nauczycielom na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz potrzebę prawidłowego przeprowadzania postępowań egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych.”,

ł) w ust. 11a:

- w pkt 3 wyrazy „stopień naukowy doktora lub stopień doktora sztuki” zastępuje się wyrazami „stopień naukowy”,
- w pkt 5 w lit. a wyrazy „szkole wyższej” zastępuje się wyrazem „uczelni”;

11) w art. 9h w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „art. 9g ust. 1 i 2” zastępuje się wyrazami „art. 9fa ust. 2, 7, 8 i 10 oraz art. 9g ust. 2”;

12) w art. 9j:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Nauczyciele szkół za granicą, z wyjątkiem osób skazanych prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo, mogą ubiegać się o nadanie stopni awansu zawodowego, o których mowa w art. 9a ust. 1.

2. Warunkiem nadania nauczycielowi szkoły za granicą nieposiadającemu stopnia awansu zawodowego stopnia nauczyciela mianowanego jest:

- 1) posiadanie kwalifikacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2;
- 2) odbycie przygotowania do zawodu nauczyciela, a w przypadkach, o których mowa w art. 9pa ust. 5 i art. 9s ust. 3 – także dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela;
- 3) uzyskanie pozytywnej oceny realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela, o której mowa w art. 9q ust. 2;
- 4) uzyskanie pozytywnej opinii o przeprowadzonych zajęciach, o której mowa w art. 9pa ust. 3;
- 5) zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Warunkiem nadania nauczycielowi szkoły za granicą posiadającemu stopień nauczyciela mianowanego stopnia nauczyciela dyplomowanego jest:

- 1) posiadanie kwalifikacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2;
- 2) prowadzenie zajęć w szkole za granicą przez okres, o którym mowa w art. 9m ust. 3 albo 4, a w przypadku nieuzyskania akceptacji komisji kwalifikacyjnej – także przez okres, o którym mowa w art. 9s ust. 3a;
- 3) uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po dokonaniu analizy dorobku zawodowego nauczyciela i przeprowadzeniu rozmowy.”;

13) w art. 9k ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. System teleinformatyczny w szczególności umożliwi nauczycielom szkół za granicą odbywającym przygotowanie do zawodu nauczyciela utrzymywanie kontaktu z mentorem, a także dokumentowanie przebiegu przygotowania do zawodu nauczyciela.

3. Do dostępu do systemu teleinformatycznego są upoważnione osoby realizujące zadania w zakresie awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą, nauczyciele szkół za granicą ubiegający się o nadanie stopnia awansu zawodowego, osoby ubiegające się o wpisanie na listę nauczycieli mogących pełnić funkcję mentora oraz mentorzy.”;

14) w art. 9l:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nauczyciel szkoły za granicą składa wniosek o rozpoczęcie przygotowania do zawodu nauczyciela za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w terminie do dnia 31 lipca danego roku.”,

b) w ust. 2:

– po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) dokument potwierdzający posiadanie stopnia naukowego – w przypadku nauczyciela szkoły za granicą, o którym mowa w art. 9m ust. 2;”,

– uchyla się pkt 10 i 11,

c) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania po sprawdzeniu, czy wniosek zawiera dane, o których mowa w ust. 2, w terminie do dnia 31 sierpnia informuje nauczyciela o możliwości rozpoczęcia przygotowania do zawodu nauczyciela oraz wyznacza mu mentora.

4. Mentorem nauczyciela szkoły za granicą może być nauczyciel mianowany lub dyplomowany szkoły polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkoły i zespołu szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe, szkoły europejskiej, a także innej szkoły w Rzeczypospolitej Polskiej – za zgodą dyrektora szkoły, wpisany na listę nauczycieli mogących pełnić funkcję mentora nauczycieli szkół za granicą, prowadzoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

5. Nauczyciel zainteresowany pełnieniem funkcji mentora nauczyciela szkoły za granicą składa wniosek o wpisanie na listę, o której mowa w ust. 4, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.”,

d) w ust. 6:

- w pkt 10 wyrazy „opiekuna stażu” zastępuje się wyrazem „mentora”,
- uchyla się pkt 12,
- pkt 13 otrzymuje brzmienie:
„13) dokument potwierdzający pełnienie funkcji mentora nauczyciela szkoły za granicą, szkoły w Rzeczypospolitej Polskiej, szkoły polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkoły lub zespołu szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe, lub szkoły europejskiej, jeżeli nauczyciel taką funkcję pełnił.”;

15) art. 9m otrzymuje brzmienie:

„Art. 9m. 1. Nauczyciel szkoły za granicą nieposiadający stopnia awansu zawodowego odbywa przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze 3 lat i 9 miesięcy.

2. Nauczyciel szkoły za granicą nieposiadający stopnia awansu zawodowego, który posiada stopień naukowy może odbyć przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy.

3. Nauczyciel szkoły za granicą posiadający stopień nauczyciela mianowanego może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego, jeżeli przez okres co najmniej 5 lat i 9 miesięcy licząc od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego prowadził zajęcia w szkole za granicą.

4. Nauczyciel szkoły za granicą posiadający stopień nauczyciela mianowanego oraz stopień naukowy może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego, jeżeli przez okres co najmniej 4 lat i 9 miesięcy licząc od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego prowadził zajęcia w szkole za granicą.

5. W przypadku nieprowadzenia przez nauczyciela szkoły za granicą zajęć przez okres trwający nieprzerwanie dłużej niż miesiąc przygotowanie do zawodu nauczyciela oraz dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9pa ust. 5 lub art. 9s ust. 3, ulega przedłużeniu o czas nieprowadzenia zajęć. W przypadku nieprowadzenia zajęć przez okres trwający nieprzerwanie dłużej niż rok nauczyciel jest obowiązany do ponownego odbycia przygotowania do zawodu nauczyciela w pełnym wymiarze.

6. W przypadku nieprowadzenia przez nauczyciela szkoły za granicą zajęć przez okres trwający nieprzerwanie dłużej niż miesiąc okres prowadzenia zajęć, o którym mowa

w art. 9m ust. 3 i 4, oraz dodatkowy okres prowadzenia zajęć, o którym mowa w art. 9s ust. 3a, ulega przedłużeniu o czas nieprowadzenia zajęć.”;

16) w art. 9n:

- a) uchyla się ust. 1,
- b) w ust. 2 wyraz „staż” zastępuje się wyrazami „przygotowanie do zawodu nauczyciela”,
- c) w ust. 3 wyraz „stażu” zastępuje się wyrazami „przygotowania do zawodu nauczyciela”,
- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do ponownego odbycia przygotowania do zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9m ust. 5, oraz dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9pa ust. 5 i art. 9s ust. 3.”,
- e) uchyla się ust. 5;

17) w art. 9o:

- a) w ust. 1 wyraz „stażu” zastępuje się wyrazami „przygotowania do zawodu nauczyciela”,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zadaniem mentora, o którym mowa w art. 9l ust. 3, jest udzielanie pomocy nauczycielowi odbywającemu przygotowanie do zawodu nauczyciela, w szczególności w przygotowaniu i realizacji w okresie przygotowania do zawodu nauczyciela planu rozwoju zawodowego, oraz opracowanie opinii o realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela.”,
- c) w ust. 4 i 5 wyrazy „opiekuna stażu” zastępuje się wyrazem „mentora”;

18) w art. 9p:

- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Nauczycielowi szkoły za granicą, który w okresie odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela rozpoczął prowadzenie zajęć w innej szkole za granicą, do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela zalicza się okres dotychczas odbytego przygotowania do zawodu nauczyciela, jeżeli otrzymał pozytywną opinię mentora o stopniu realizacji planu rozwoju zawodowego.

2. Opinię, o której mowa w ust. 1, uwzględnia się przy dokonywaniu oceny realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela za okres całego przygotowania do zawodu nauczyciela.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Nauczyciel szkoły za granicą, który rozpoczął prowadzenie zajęć w innej szkole za granicą, kontynuuje przygotowanie do zawodu nauczyciela po uprzedniej zmianie planu rozwoju zawodowego, na zasadach określonych w niniejszym rozdziale. Mentorem tego nauczyciela pozostaje dotychczasowy mentor.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Jeżeli w okresie odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel szkoły za granicą podjął zatrudnienie w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej, szkole polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkole lub zespole szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe lub szkole europejskiej, okres odbytego dotychczas w szkole za granicą przygotowania do zawodu nauczyciela wlicza się do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 lub 4, jeżeli za ten okres nauczyciel otrzymał pozytywną opinię mentora o stopniu realizacji planu rozwoju zawodowego, z tym że w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w:

1) art. 9ca ust. 1 – wlicza się okres odbytego dotychczas w szkole za granicą przygotowania do zawodu nauczyciela, nie dłuższy jednak niż 3 lata;

2) art. 9ca ust. 2 i 4 – wlicza się okres odbytego dotychczas w szkole za granicą przygotowania do zawodu nauczyciela, nie dłuższy jednak niż 2 lata.”,

e) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Jeżeli w okresie odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel szkoły w Rzeczypospolitej Polskiej, szkoły polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkoły lub zespołu szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe lub szkoły europejskiej rozpocznie prowadzenie zajęć w szkole za granicą, okres odbytego dotychczas przygotowania do zawodu nauczyciela wlicza się do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9m ust. 1 i 2, jeżeli za ten okres nauczyciel otrzymał co

najmniej dobrą ocenę pracy, z tym że w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w:

- 1) art. 9m ust. 1 – wlicza się okres odbytego dotychczas przygotowania do zawodu nauczyciela w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej, nie dłuższy jednak niż 3 lata;
- 2) art. 9m ust. 2 – wlicza się okres odbytego dotychczas przygotowania do zawodu nauczyciela w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej nie dłuższy jednak niż 2 lata.

6. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 5, kontynuuje przygotowanie do zawodu nauczyciela w szkole za granicą po opracowaniu i zatwierdzeniu planu rozwoju zawodowego, na zasadach określonych w niniejszym rozdziale. Dotychczasowy mentor, po wpisaniu na listę, o której mowa w art. 9l ust. 4, może realizować zadania mentora nauczyciela szkoły za granicą. Jeżeli dotychczasowy mentor nie wyraża zgody na realizowanie zadań mentora nauczyciela szkoły za granicą, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wyznacza nauczycielowi nowego mentora z listy, o której mowa w art. 9l ust. 4.”,

f) po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:

„6a. Jeżeli nauczyciel szkoły za granicą posiadający stopień nauczyciela mianowanego podejmie zatrudnienie w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej, szkole polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkole lub zespole szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe lub szkole europejskiej, do okresu, o którym mowa w art. 9ca ust. 6 albo 7, wlicza się okres prowadzenia zajęć w szkole za granicą od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego.

6b. Jeżeli nauczyciel szkoły w Rzeczypospolitej Polskiej, szkoły polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkoły lub zespołu szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe lub szkoły europejskiej, posiadający stopień nauczyciela mianowanego rozpocznie prowadzenie zajęć w szkole za granicą, do okresu, o którym mowa w art. 9m ust. 3 i 4, wlicza się okres zatrudnienia w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej, od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, z

wyjątkiem okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwającej nieprzerwanie dłużej niż 30 dni.”,

g) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Nauczyciel szkoły za granicą może przerwać przygotowanie do zawodu nauczyciela na swój wniosek w każdym czasie. W przypadku ponownego rozpoczęcia przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel odbywa to przygotowanie w pełnym wymiarze.”;

19) po art. 9p dodaje się art. 9pa w brzmieniu:

„Art. 9pa. 1. W ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, nauczyciel jest obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze 2 godzin, w obecności komisji powołanej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

2. W skład komisji, o której mowa w ust. 1, wchodzi:

- 1) co najmniej jeden nauczyciel wskazany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 2) mentor.

3. Po omówieniu przeprowadzonych zajęć, o których mowa w ust. 1, i przeprowadzeniu rozmowy z nauczycielem, komisja wydaje opinię. Opinia może być pozytywna albo negatywna.

4. Opinia, o której mowa w ust. 3, jest sporządzana na piśmie i zawiera uzasadnienie.

5. W przypadku gdy opinia, o której mowa w ust. 3, jest negatywna, nauczyciel odbywa dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze 9 miesięcy, w trakcie którego ponownie prowadzi zajęcia, w wymiarze 2 godzin, w obecności komisji powołanej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

6. Ponowne otrzymanie negatywnej opinii, o której mowa w ust. 3, skutkuje negatywną oceną realizacji planu rozwoju zawodowego, która jest ostateczna.

7. Zajęcia, o których mowa w ust. 1, mogą być przeprowadzane w formie wideokonferencji przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych umożliwiających przesyłanie dźwięku i obrazu w czasie rzeczywistym.”;

20) w art. 9q:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po zakończeniu przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel szkoły za granicą składa, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego wraz z opinią mentora o realizacji zadań wymienionych w planie. Nauczyciel dołącza do sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego pozytywną opinię, o której mowa w art. 9pa ust. 3, oraz opinie osoby kierującej szkołą za granicą i przedstawicielstwa rodziców uczniów uczęszczających do szkoły za granicą – o ile takie przedstawicielstwo zostało utworzone – dotyczące jego pracy. Niewydanie opinii przez osobę kierującą szkołą lub przedstawicielstwo rodziców w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia o wydanie opinii nie wstrzymuje postępowania o nadanie stopnia awansu zawodowego.”,

b) uchyla się ust. 5;

21) w art. 9r:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nauczyciel szkoły za granicą, który odbył przygotowanie do zawodu nauczyciela składa wniosek o podjęcie postępowania egzaminacyjnego w roku uzyskania pozytywnej oceny realizacji planu rozwoju zawodowego.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Nauczyciel szkoły za granicą posiadający stopień nauczyciela mianowanego i spełniający warunek, o którym mowa w art. 9m ust. 3 albo 4, składa wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego.

1b. Wniosek, o którym mowa w ust. 1a, zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko nauczyciela;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) numer PESEL – a w przypadku jego braku – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) adres do korespondencji;
- 5) numer telefonu;
- 6) adres poczty elektronicznej, jeżeli nauczyciel go posiada;
- 7) nazwę szkoły za granicą, w której nauczyciel prowadzi zajęcia;
- 8) nazwę nauczanego przedmiotu;

- 9) dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2;
  - 10) dokumenty potwierdzające posiadanie wymaganego okresu prowadzenia zajęć w szkołach za granicą, wydane przez osoby kierujące szkołami za granicą;
  - 11) akt nadania stopnia awansu zawodowego;
  - 12) dokumenty potwierdzające posiadanie stopnia naukowego, jeżeli nauczyciel posiada taki stopień;
  - 13) dokumenty potwierdzające dorobek zawodowy;
  - 14) oświadczenie, że nauczyciel nie został skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.”,
- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 1a, składa się do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. W przypadku niedotrzymania terminu złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, nauczyciel jest obowiązany do ponownego odbycia przygotowania do zawodu nauczyciela w pełnym wymiarze.”,
- d) w ust. 5 wyrazy „art. 9j ust. 3 i 4” zastępuje się wyrazami „art. 9j ust. 4”,
- e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
- „7. Nauczycielom szkół za granicą, o których mowa w art. 9j ust. 4, którzy złożyli wnioski o nadanie stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego zgodnie z ust. 5 i 6, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wydaje decyzję o nadaniu lub odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o nadanie stopnia awansu zawodowego.”;
- 22) w art. 9s:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powołuje komisję egzaminacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego oraz komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego. W skład komisji wchodzi:
- 1) dwaj przedstawiciele ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania spośród których jeden pełni funkcję przewodniczącego komisji;
  - 2) dwaj eksperci z listy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o której mowa w art. 9g ust. 11;

- 3) w przypadku komisji egzaminacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego – także mentor.”,
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nauczyciel, który nie zdał egzaminu przed komisją egzaminacyjną, może ponownie złożyć wniosek o podjęcie postępowania egzaminacyjnego po odbyciu, za zgodą ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 9 miesięcy.”,
  - c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Nauczyciel, który nie uzyskał akceptacji komisji kwalifikacyjnej, może ponownie złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego po upływie co najmniej roku i 9 miesięcy prowadzenia zajęć w szkole za granicą.”,
  - d) w ust. 4 wyrazy „z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego” zastępuje się wyrazami „przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych umożliwiających przesyłanie dźwięku i obrazu w czasie rzeczywistym”;
- 23) w art. 9t:
- a) w ust. 1 wyrazy „art. 9j ust. 2” zastępuje się wyrazami „art. 9j ust. 2 i 4a”,
  - b) w ust. 2 wyrazy „art. 9j ust. 3 i 4” zastępuje się wyrazami „art. 9j ust. 4”;
- 24) art. 9w otrzymuje brzmienie:
- „Art. 9w. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) zakres wymagań niezbędnych do uzyskania poszczególnych stopni awansu zawodowego,
  - 2) sposób odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela,
  - 3) zakres spraw, które powinna określać umowa z mentorem,
  - 4) tryb działania komisji, o której mowa w art. 9pa ust. 1,
  - 5) wzór opinii o przeprowadzonych zajęciach, o której mowa w art. 9pa ust. 3,
  - 6) rodzaj dokumentacji dołączanej do wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego,
  - 7) osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej nauczyciela, o którym mowa w art. 9j ust. 4, które mogą być uznane za znaczący dorobek zawodowy,
  - 8) tryb działania komisji, o których mowa w art. 9s ust. 1, oraz sposób przeprowadzania postępowania egzaminacyjnego i postępowania kwalifikacyjnego,

- 9) wzory zaświadczeń o zdaniu egzaminu lub uzyskaniu akceptacji oraz wzory aktów nadania stopni awansu zawodowego nauczycielom, o których mowa w art. 9j ust. 2, 4 i 4a,
- 10) sposób przetwarzania danych i zakres dostępu do systemu teleinformatycznego przez osoby upoważnione
- uwzględniając potrzebę stopniowania i różnicowania wymagań stawianych nauczycielom szkół za granicą na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz potrzebę prawidłowego przeprowadzania postępowań egzaminacyjnych i postępowań kwalifikacyjnych.”;
- 25) w art. 10:
- a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
- „2. Stosunek pracy z osobą rozpoczynającą pracę w szkole, która:
- 1) nie posiada stopnia awansu zawodowego oraz
  - 2) posiada wymagane kwalifikacje
- nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony na dwa lata szkolne.
3. W szczególnych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły z osobą, o której mowa w ust. 2, legitymującą się wymaganym poziomem wykształcenia, lecz nieposiadającą przygotowania pedagogicznego, może być nawiązany stosunek pracy, o ile osoba ta zobowiąże się do uzyskania przygotowania pedagogicznego w trakcie pierwszego roku pracy w szkole. W przypadku gdy nauczyciel w trakcie pierwszego roku pracy w szkole nie uzyska przygotowania pedagogicznego dyrektor szkoły rozwiązuje z nauczycielem umowę o pracę z końcem tego roku szkolnego bez wypowiedzenia. Dyrektor szkoły może nie rozwiązać umowy o pracę z nauczycielem, jeżeli nauczyciel nie uzyskał przygotowania pedagogicznego z przyczyn od niego niezależnych i zobowiąże się do uzyskania przygotowania pedagogicznego w trakcie drugiego roku pracy w szkole.”,
- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3c w brzmieniu:
- „3a. Stosunek pracy z nauczycielem, który
- 1) nie posiada stopnia awansu zawodowego oraz
  - 2) posiada wymagane kwalifikacje oraz
  - 3) posiada co najmniej 2 lata pracy w szkole oraz
  - 4) posiada co najmniej dobrą ocenę pracy
- nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

3b. Nauczyciel, który:

- 1) spełnia wymagania, o których mowa w ust. 3a pkt 1–3, lecz nie spełnia wymogu, o którym mowa w ust. 3a pkt 4 albo
  - 2) w ciągu 6 lat od rozpoczęcia odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nie uzyskał stopnia nauczyciela mianowanego
- może być zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas określony na jeden rok szkolny. Umowa taka może być zawarta więcej niż jeden raz.

3c. Do ustalenia okresu, o którym mowa w ust. 3b pkt 2, przepisy art. 9ca ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio.”,

- c) uchyla się ust. 4,
- d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania lub zastępstwa nieobecnego nauczyciela, w tym w trakcie roku szkolnego, stosunek pracy z nauczycielem nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony.”,

- e) w ust. 10 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Dla celów płacowych nauczyciele ci są traktowani jak nauczyciele nieposiadający stopnia awansu zawodowego.”,

- f) uchyla się ust. 11,
- g) w ust. 14 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w przypadku nauczyciela, o którym mowa w ust. 3a – w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 3b;”,

- h) dodaje się ust. 18 i 19 w brzmieniu:

„18. Dyrektor szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego informuje kuratora oświaty o wolnych stanowiskach pracy dla nauczycieli.

19. Informacje, o których mowa w ust. 18, kurator oświaty udostępnia na stronie podmiotowej kuratorium oświaty.”;

- 26) w art. 22 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, organ sprawujący nadzór pedagogiczny wyznacza dyrektora szkoły, który wykonuje czynności związane z odbywaniem przez nauczyciela przygotowania do zawodu nauczyciela, w tym powołuje mentora, dokonuje oceny pracy nauczyciela, o której mowa w art. 6a ust. 1da–1dd, oraz wskazuje

nauczycielowi właściwy organ do złożenia wniosku o podjęcie odpowiednio postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego.”;

27) w art. 26 w ust. 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) orzeczenia środka karnego pozbawienia praw publicznych lub zakazu wykonywania zawodu nauczyciela;”;

b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych;”;

28) w art. 27:

a) w ust. 3 wyrazy „art. 23 ust. 1 pkt 2, 3, 5 i 6, ust. 2 pkt 3, 5 i 6 oraz ust. 3–5” zastępują się wyrazami „art. 23 ust. 1 pkt 2, 3, 5 i 6, ust. 2 pkt 2, 3, 5 i 6 oraz ust. 3–5”;

b) dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. Stosunek pracy z nauczycielem zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony ulega rozwiązaniu, jeżeli w ciągu 6 lat od rozpoczęcia odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel nie uzyskał stopnia nauczyciela mianowanego.

5. Do ustalenia okresu, o którym mowa w ust. 4, przepisy art. 9ca ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio.

6. Rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem z przyczyn, o których mowa w ust. 4, następuje z końcem roku szkolnego, w którym minął okres, o którym mowa w ust. 4.”;

29) w art. 30 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Średnie wynagrodzenie nauczycieli stanowi dla:

1) nauczyciela nieposiadającego stopnia awansu zawodowego – 120%,

2) nauczyciela mianowanego – 144%,

3) nauczyciela dyplomowanego – 184%

– kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.”;

30) w art. 35 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kobiecie w ciąży lub osobie wychowującej dziecko do lat 4 nie przydziela się pracy w godzinach ponadwymiarowych bez ich zgody.”;

31) uchyla się art. 40;

32) w art. 42 po ust. 2e dodaje się ust. 2f w brzmieniu:

„2f. W ramach zajęć i czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nauczyciel jest obowiązany do dostępności w szkole w wymiarze 1 godziny tygodniowo, a w przypadku nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć – w wymiarze 1 godziny w ciągu 2 tygodni, w trakcie której, odpowiednio do potrzeb, prowadzi konsultacje dla uczniów lub wychowanków lub ich rodziców.”;

33) w art. 49 w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) w budżetach wojewodów łącznie w wysokości stanowiącej równowartość 1428 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego, z przeznaczeniem na wypłaty nagród kuratorów oświaty oraz nagród organów sprawujących nadzór pedagogiczny dla nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1;

3) w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wysokości stanowiącej równowartość 1049 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego, z przeznaczeniem na wypłaty nagród tego ministra.”;

34) w art. 53a ust. 1–4 otrzymują brzmienie:

„1. Nauczyciel odbywający przygotowanie do zawodu nauczyciela otrzymuje jednorazowe świadczenie na start w wysokości 1000 zł.

2. Świadczenie, o którym mowa w ust. 1, jest wypłacane w terminie 30 dni od dnia, w którym nauczyciel rozpoczął odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela.

3. Nauczyciel pozostający jednocześnie w więcej niż jednym stosunku pracy, świadczenie, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje w szkole wskazanej jako podstawowe miejsce zatrudnienia.

4. Nauczyciel może otrzymać świadczenie na start w wysokości 1000 zł nie więcej niż jeden raz w okresie całego zatrudnienia.”;

35) w art. 70a:

a) w ust. 3a w pkt 1 i 2 wyrazy „szkoły wyższe” zastępuje się wyrazem „uczelnie”,

b) w ust. 8a w pkt 2 wyrazy „szkołom wyższym” zastępuje się wyrazem „uczelniom”;

36) w art. 78:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Obowiązków członka komisji dyscyplinarnej nie można pełnić dłużej niż przez trzy pełne następujące po sobie kadencje.”,

b) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Członkowie komisji dyscyplinarnej powołani na trzecią następującą po sobie kadencję nie mogą stanowić więcej niż 1/2 powołanych członków komisji dyscyplinarnej.”;

37) w art. 85d w ust. 3 wyrazy „art. 78 ust. 3, 4 i 6” zastępuje się wyrazami „art. 78 ust. 3, 4, 6 i 7”;

38) w art. 91a:

a) w ust. 4 wyrazy „przepisy rozdziałów 2–4” zastępuje się wyrazami „przepisy rozdziałów 2, 3, 3a i 4 oraz art. 9p ust. 4a–6b”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a, do okresów, o których mowa w art. 9ca ust. 1, 2, 4, 6 i 7, art. 9fa ust. 8 i 10 oraz art. 9g ust. 7b i 8, zalicza się okres zatrudnienia nauczyciela w szkołach polskich, o których mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, oraz publicznych szkołach i zespołach szkół przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urządach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na wymiar zatrudnienia.”;

39) w art. 91d w pkt 3 skreśla się wyrazy „i 7 pkt 1, art. 9f ust. 1”.

Art. 2. W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, 1901 i 1927 oraz z 2022 r. poz. 646 i 655) w art. 28 w ust. 6 pkt 7a otrzymuje brzmienie:

„7a) liczby nauczycieli odbywających przygotowanie do zawodu nauczyciela uprawnionych do świadczenia na start, o którym mowa w art. 53a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;”.

Art. 3. 1. Do postępowań w sprawie dokonania oceny pracy nauczyciela wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2022 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Ocena pracy nauczyciela może być dokonana nie wcześniej niż po upływie roku od dokonania oceny dorobku zawodowego, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r.

Art. 4. Wnioski o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela kontraktowego złożone i nierozpatrzone do dnia 31 sierpnia 2022 r. pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 5. 1. Nauczyciele, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, stopień nauczyciela mianowanego uzyskują według przepisów dotychczasowych, z zastrzeżeniem ust. 2–7.

2. W przypadku nauczycieli, o których mowa w ust. 1, którzy przed dniem 1 września 2021 r. nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela mianowanego, wymiar stażu na stopień nauczyciela mianowanego, o którym mowa w art. 9c ust. 1 pkt 2, art. 9c ust. 2 i art. 9d ust. 9 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., skraca się o rok.

3. W przypadku nauczycieli, o których mowa w ust. 1, którzy na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1287) odbyli staż na stopień nauczyciela kontraktowego w wymiarze 12 miesięcy, i którzy nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela mianowanego przed dniem 1 września 2022 r., staż na stopień nauczyciela mianowanego trwa 9 miesięcy.

4. Od dnia 1 stycznia 2023 r. nauczyciele, o których mowa w art. 9e ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, mogą złożyć wniosek o podjęcie postępowania egzaminacyjnego o awans na stopień nauczyciela mianowanego po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego, jeżeli ich okres urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy trwa nieprzerwanie co najmniej 2 lata.

5. Nauczyciele, o których mowa w ust. 1, mogą ubiegać się o stopień nauczyciela mianowanego według przepisów dotychczasowych nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2027 r.

6. Nauczycielom, o których mowa w ust. 1, którzy do dnia 31 sierpnia 2027 r. nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego według przepisów dotychczasowych, oraz nauczycielom, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. nie uzyskali stopnia nauczyciela kontraktowego, do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela wlicza się okres dotychczasowego zatrudnienia nauczyciela w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, z wyłączeniem okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwających nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego, z tym że w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w:

- 1) art. 9ca ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie może być dłuższy niż 3 lata;
- 2) art. 9ca ust. 2 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie może być dłuższy niż 2 lata.

7. Nauczycielom, o których mowa w ust. 6, będącym nauczycielami, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a ustawy zmienianej w art. 1, do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, o którym mowa w ust. 6, wlicza się okres dotychczasowego zatrudnienia nauczyciela odpowiednio w szkołach polskich, o których mowa w art. 4 pkt 29d ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655), oraz w publicznych szkołach i zespołach szkół przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na wymiar zatrudnienia.

Art. 6. Nauczyciele, którzy przed dniem 1 września 2022 r. rozpoczęli staż na stopień nauczyciela dyplomowanego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela dyplomowanego, stopień nauczyciela dyplomowanego uzyskują według przepisów dotychczasowych.

Art. 7. 1. Nauczycielom, którzy stopień nauczyciela mianowanego uzyskali lub uzyskają według przepisów dotychczasowych, i do dnia 1 września 2022 r. nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego, okres pracy w szkole, o którym mowa w art. 9ca ust. 6 albo 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, skraca się o:

- 1) 2 lata – jeżeli:
  - a) odbyli staż na stopień nauczyciela mianowanego w wymiarze, o którym mowa w art. 9c ust. 1 pkt 2, art. 9c ust. 2 lub art. 9d ust. 9 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r. albo
  - b) uzyskali przed dniem 1 września 2022 r. stopień nauczyciela mianowanego z mocy prawa na podstawie art. 9a ust. 4 lub 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r. albo
  - c) uzyskali stopień nauczyciela mianowanego będąc nauczycielem, o którym mowa w art. 9e ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem

1 września 2022 r., po upływie 5 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego;

- 2) rok – jeżeli odbyli staż na stopień nauczyciela mianowanego w wymiarze skróconym na podstawie art. 5 ust. 2 lub 3 albo uzyskali stopień nauczyciela mianowanego będąc nauczycielem, o którym mowa w art. 9e ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego.

Art. 8. 1. Nauczyciele szkół za granicą, którzy do dnia 31 lipca 2022 r. złożyli wniosek o rozpoczęcie stażu na stopień nauczyciela kontraktowego, według dotychczasowych przepisów, realizują przygotowanie do zawodu nauczyciela, pod warunkiem, że:

- 1) do dnia 30 września 2022 r.:
  - a) uzupełnią wniosek o dokument, o którym mowa w art. 9l ust. 2 pkt 9a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – w przypadku nauczycieli, o którym mowa w art. 9m ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz
  - b) dokonają zmian w planie rozwoju zawodowego w zakresie czasu trwania przygotowania do zawodu nauczyciela oraz niezbędnych wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 9w ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i przedstawią do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania;
- 2) do dnia 15 października 2022 r. minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zatwierdzi plan rozwoju zawodowego, o którym mowa w pkt 1 lit. b.

2. Nauczyciele szkół za granicą, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, stopień nauczyciela mianowanego uzyskują według przepisów dotychczasowych, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W przypadku nauczycieli, o których mowa w ust. 2, wymiar stażu na stopień nauczyciela mianowanego, o którym mowa w art. 9m ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., skraca się o rok.

4. Nauczyciele, o których mowa w ust. 2, mogą ubiegać się o stopień nauczyciela mianowanego według przepisów dotychczasowych nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2027 r.

5. Nauczycielom, o których mowa w ust. 2, którzy do dnia 31 sierpnia 2027 r. nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego według przepisów dotychczasowych, oraz

nauczycielom, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. nie uzyskali stopnia nauczyciela kontraktowego, do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela wlicza się okres dotychczasowego prowadzenia zajęć w szkole za granicą, z wyłączeniem okresów nieprowadzenia przez nauczyciela zajęć w szkole za granicą trwających nieprzerwanie dłużej niż miesiąc, z tym że w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w:

- 1) art. 9m ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – okres wliczany do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nie może być dłuższy niż 3 lata;
- 2) art. 9m ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – okres wliczany do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nie może być dłuższy niż 2 lata.

6. Nauczycielom szkół za granicą, którzy złożyli wnioski o podjęcie odpowiednio postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego do dnia 31 lipca 2022 r. decyzję o nadaniu lub o odmowie nadania stopnia awansu zawodowego wydaje się w terminie do dnia 31 sierpnia 2022 r.

7. Nauczyciele szkół za granicą, którzy przed dniem 31 lipca 2022 r. złożyli wniosek o rozpoczęcie stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego i nie rozpoczęli stażu przed dniem 1 września 2022 r. oraz nauczyciele szkół za granicą, którzy przed dniem 1 września 2022 r. rozpoczęli staż na stopień nauczyciela dyplomowanego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela dyplomowanego, stopień nauczyciela dyplomowanego uzyskują według przepisów dotychczasowych.

8. Nauczycielom, którzy stopień nauczyciela mianowanego uzyskali lub uzyskają według przepisów dotychczasowych, i nie rozpoczęli lub nie rozpoczną stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego według przepisów dotychczasowych, okres prowadzenia zajęć w szkole za granicą, o którym mowa w art. 9m ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, skraca się o:

- 1) 2 lata – jeżeli:
  - a) odbyli staż na stopień nauczyciela mianowanego w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej w wymiarze, o którym mowa w art. 9c ust. 1 pkt 2, ust. 2 lub art. 9d ust. 9 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r. albo

- b) uzyskali przed dniem 1 września 2022 r. stopień nauczyciela mianowanego z mocy prawa na podstawie art. 9a ust. 4 lub 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r. albo
  - c) uzyskali stopień nauczyciela mianowanego będąc nauczycielem, o którym mowa w art. 9e ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., po upływie 5 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego albo
  - d) uzyskali przed dniem 31 sierpnia 2022 r. stopień nauczyciela mianowanego na podstawie art. 9j ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 31 sierpnia 2022 r.;
- 2) rok – jeżeli:
- a) odbyli staż na stopień nauczyciela mianowanego w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej w wymiarze skróconym na podstawie art. 4 ust. 2 lub 3 albo uzyskali stopień nauczyciela mianowanego będąc nauczycielem, o którym mowa w art. 9e ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego albo
  - b) odbyli staż na stopień nauczyciela mianowanego w szkole za granicą w wymiarze skróconym na podstawie ust. 2.

Art. 9. 1. Z dniem 1 września 2022 r. lista, o której mowa w art. 9l ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., staje się listą, o której mowa w art. 9l ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do dnia 31 sierpnia 2027 r. nauczycielom, którzy odbywają staż według przepisów dotychczasowych wyznacza się opiekunów stażu z listy, o której mowa w art. 9l ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Wnioski o wpisanie na listę, o której mowa w art. 9l ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r. złożone i nierozpatrzone przed dniem 1 września 2022 r. są traktowane i rozpatrywane jak wnioski o wpisanie na listę, o której mowa w art. 9l ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. Umowy cywilnoprawne zawarte z nauczycielami wyznaczonymi do pełnienia funkcji opiekuna stażu, o których mowa w art. 9o ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., obowiązują do końca okresu wskazanego w tych umowach.

5. Do dnia 31 sierpnia 2027 r. do dostępu do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 9k ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, są upoważnieni również nauczyciele wpisani na listę, o której mowa w art. 9l ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pełniący funkcję opiekunów stażu.

Art. 10. Stosunek pracy z nauczycielem, który przed dniem 1 września 2022 r. uzyskał stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskał stopnia nauczyciela mianowanego, nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 11. Od dnia 1 września 2022 r. nauczyciel, który przed tym dniem uzyskał stopień nauczyciela kontraktowego, jest traktowany jak nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego.

Art. 12. Przepis art. 28 ust. 6 pkt 7a ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy do podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2023.

Art. 13. W okresie od dnia 1 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. przepisy art. 93a ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do średniego wynagrodzenia nauczycieli ustalonego w sposób określony w art. 30 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 14. Podwyższenie wynagrodzeń dla nauczycieli zatrudnionych przed dniem 1 września 2022 r., którzy od dnia 1 września 2022 r. są traktowani jak nauczyciele nieposiadający stopnia awansu zawodowego, o których mowa w art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, następuje od dnia 1 września 2022 r.

Art. 15. W roku 2022 środki, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 (Dz. U. poz. 2445), ustala się z zastosowaniem wskaźnika kwoty bazowej, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 sierpnia 2022 r. Do ustalania w roku 2022 tych środków zwiększenia średniego wynagrodzenia nauczycieli, o którym mowa w art. 93a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, nie stosuje się.

Art. 16. Świadczenie na start, o którym mowa w art. 53a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie przysługuje nauczycielowi, który otrzymał

świadczenie na start, o którym mowa w art. 53a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 sierpnia 2022 r.

Art. 17. W roku 2022 część oświatowa subwencji ogólnej, o której mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, 1901 i 1927 oraz z 2022 r. poz. 646 i 655), ulega zwiększeniu o kwotę 251 200 tys. zł ze środków rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na zmiany systemowe w finansowaniu jednostek samorządu terytorialnego, w tym w finansowaniu zadań oświatowych.

Art. 18. W związku z zastosowaniem od dnia 1 września 2022 r. wskaźnika, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz zwiększeniem części oświatowej subwencji ogólnej, o którym mowa w art. 17, kwota dotacji, o której mowa w art. 15–21, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930 i 2445), ulega aktualizacji, o której mowa w art. 43 ust. 1 pkt 4 tej ustawy. Aktualizacji dokonuje się nie później niż do dnia 31 października 2022 r.

Art. 19. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 6a ust. 12, art. 9g ust. 10 i art. 9w ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 6a ust. 12, art. 9g ust. 10 i art. 9w ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów;
- 2) art. 28 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 28 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz mogą być zmieniane na podstawie tego przepisu.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 r., z wyjątkiem art. 17 i 18, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Jakub Jakubowski

Dyrektor

/ – podpisano cyfrowo/

Uzasadnienie

I. Potrzeba i cel wydania ustawy

Celem projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego jest uproszczenie i odbiurokratyzowanie systemu awansu zawodowego nauczycieli. W stosunku do dotychczasowego systemu awansu zawodowego podnoszone są bowiem zarzuty, że jest on nadmiernie zbiurokratyzowany. Zmiany w zakresie awansu zawodowego zapewnią wzrost wynagrodzenia nauczycieli, którzy nie uzyskali jeszcze stopnia nauczyciela mianowanego, tj. w pierwszych latach pracy w tym zawodzie. Obecny system awansu zawodowego wpływa bowiem niekorzystnie na poziom wynagrodzenia nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole, co może zniechęcać kandydatów do pracy w zawodzie nauczyciela.

Ponadto celem projektowanej nowelizacji ustawy – Karta Nauczyciela jest zagwarantowanie uczniom i ich rodzicom możliwości konsultacji z nauczycielem. Realizacji tego celu służyć ma wyodrębnienie w ramach innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, realizowanych w ramach czasu pracy nauczycieli, czasu dostępności nauczyciela w szkole, w ramach którego, odpowiednio do potrzeb, będzie on prowadził konsultacje dla uczniów, wychowanków lub ich rodziców.

W projektowanej ustawie zostały również zawarte zmiany w ustawie – Karta Nauczyciela o charakterze doprecyzowującym lub dostosowującym do innych zmian.

II. Szczegółowa charakterystyka proponowanych zmian

1. Uproszczenie i odbiurokratyzowanie ścieżki awansu zawodowego, w tym zmniejszenie liczby stopni awansu zawodowego

W stosunku do dotychczasowego systemu awansu zawodowego podnoszone są zarzuty, że jest on nadmiernie zbiurokratyzowany. Obecnie, zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762), zwanej dalej „ustawą – Karta Nauczyciela”, ścieżka awansu zawodowego nauczycieli obejmuje 4 stopnie awansu:

- 1) nauczyciel stażysta,

- 2) nauczyciel kontraktowy,
- 3) nauczyciel mianowany,
- 4) nauczyciel dyplomowany.

Nadmierna liczba stopni awansu zawodowego, którym przyporządkowane zostały stawki średniego wynagrodzenia nauczycieli oraz minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, niekorzystnie wpływa na poziom wynagrodzenia nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole, co może zniechęcać kandydatów do pracy w tym zawodzie. Jednocześnie postępowanie na stopień nauczyciela kontraktowego, po odbyciu zaledwie 9–miesięcznego stażu, jest uważane za przedwczesne, bowiem okres ten jest zbyt krótki do nabycia przez nauczyciela określonych umiejętności praktycznych służących sprawnemu i efektywnemu wykonywaniu tego zawodu.

Uzyskanie kolejnych stopni awansu zawodowego wiąże się z szeregiem wymogów formalnych. Jednym z warunków uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego jest m.in. odbycie stażu, który w przypadku ubiegania się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego trwa 9 miesięcy, a nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego – 2 lata i 9 miesięcy. W okresie stażu nauczyciel realizuje własny plan rozwoju zawodowego zatwierdzony przez dyrektora szkoły, uwzględniający wymagania na ten stopień określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9g ust. 10 ustawy – Karta Nauczyciela. Po zakończeniu stażu nauczyciel składa dyrektorowi szkoły sprawozdanie z realizacji tego planu. W terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia tego sprawozdania dyrektor szkoły ustala ocenę dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu, z uwzględnieniem stopnia realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela.

Odbywanie stażu jest obwarowane szeregiem wymogów. Nauczyciel może rozpocząć staż wyłącznie z początkiem roku szkolnego, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć. Aby odbywać staż nauczyciel musi być zatrudniony zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć. Nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej 2 lat, a nauczyciel mianowany może rozpocząć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej roku od dnia nadania poprzedniego stopnia awansu zawodowego. Okresy pracy nauczyciela pomiędzy stażami na kolejny stopień awansu zawodowego nie sprzyjają podejmowaniu przez niego w tym okresie inicjatyw mających na celu doskonalenie umiejętności.

Ponadto rozwiązania dotyczące stażu przewidujące np. konieczność ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze w przypadku przerwy w zatrudnieniu dłuższej niż 3 miesiące,

mogą nadmiernie wydłużać ścieżkę awansu zawodowego nauczyciela, zniechęcając go do rozpoczynania stażu po raz kolejny w przypadku niepewności co do możliwości jego zakończenia w danej szkole.

Mając na uwadze powyższe, w projekcie ustawy proponuje się zmniejszenie liczby stopni awansu zawodowego poprzez likwidację stopnia nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego, co uprości dotychczasowy system. Likwidacja stopnia nauczyciela kontraktowego zapewni nauczycielom podejmującym pracę w szkole odpowiedni czas na nabycie umiejętności praktycznych przed dokonaniem ich weryfikacji, oraz umożliwi znaczne podwyższenie ich wynagrodzenia.

Projekt ustawy przewiduje dwa stopnie awansu zawodowego nauczyciela:

- 1) nauczyciel mianowany (uzyskanie tego stopnia jest poprzedzone okresem przygotowania do zawodu nauczyciela),
- 2) nauczyciel dyplomowany.

Proponuje się, aby stopień nauczyciela mianowanego był pierwszym stopniem awansu, o który będzie ubiegał się nauczyciel. Ponadto projekt ustawy przewiduje skrócenie okresu, po przepracowaniu którego nauczyciel będzie mógł uzyskać stopień nauczyciela mianowanego, z 6 lat do 4 lat, co pozwoli na przyspieszenie o 2 lata przeszerogowania płacowego nauczyciela oraz zatrudnienia na podstawie mianowania.

Ponadto projekt ustawy przewiduje również inne zmiany mające na celu odbiurokratyzowanie dotychczasowej ścieżki awansu zawodowego, polegające m.in. na odejściu od odbywania sformalizowanych staży, opracowywaniu planów rozwoju zawodowego, sprawozdań z ich realizacji, ocen dorobku zawodowego nauczycieli za okres stażu. W celu uzyskania kolejnych stopni awansu zawodowego nauczyciel nie będzie już zatem odbywał sformalizowanych staży, rozdzielonych okresami przepracowania. Rezygnacji z części obowiązków o charakterze biurokratycznym towarzyszyć będzie położenie większego nacisku na umiejętności praktyczne nauczycieli, równomierny ich rozwój w okresie całej ścieżki awansu zawodowego, a nie tylko w okresie staży.

Postępowanie w sprawie nadania stopnia nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego będzie prowadzone, tak jak dotychczas, w trybie postępowania administracyjnego, a stopnie te będą nadawane w drodze decyzji administracyjnej. Nie zmienią się również organy właściwe do nadania tych stopni.

Obecnie stopień nauczyciela mianowanego może uzyskać nauczyciel kontraktowy, który spełnia wymagania kwalifikacyjne, odbył staż zakończony pozytywną oceną dorobku zawodowego nauczyciela oraz zdał egzamin przed komisją egzaminacyjną.

Zgodnie z projektem ustawy warunkiem nadania nauczycielowi nieposiadającemu stopnia awansu zawodowego stopnia nauczyciela mianowanego będzie:

- 1) spełnienie wymagań kwalifikacyjnych,
- 2) odbycie przygotowania do zawodu nauczyciela,
- 3) posiadanie co najmniej dobrej oceny pracy uzyskanej w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela,
- 4) uzyskanie pozytywnej opinii o przeprowadzonych zajęciach,
- 5) zdanie egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego.

Nauczyciel podejmujący pracę w szkole, w celu uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego, nie będzie już zatem odbywał kolejno sformalizowanych staży na stopień nauczyciela kontraktowego i nauczyciela mianowanego, rozdzielonych okresem pracowania, lecz będzie odbywał przygotowanie do zawodu nauczyciela, które ma ułatwić mu wejście do tego zawodu i nabycie umiejętności praktycznych przy wsparciu bardziej doświadczonych nauczycieli. W okresie przygotowania do zawodu nauczyciel otrzyma wsparcie mentora przydzielonego przez dyrektora szkoły spośród nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych. Mentorem nie będzie mógł być nauczyciel zajmujący stanowisko kierownicze, z wyjątkiem przedszkoli, szkół i placówek, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a i 2 ustawy – Karta Nauczyciela, oraz szkół artystycznych, w których mentorem będzie mógł być również nauczyciel mianowany lub dyplomowany zajmujący stanowisko kierownicze. Zadaniem mentora będzie udzielanie pomocy nauczycielowi odbywającemu przygotowanie do zawodu nauczyciela.

Przygotowanie do zawodu nauczyciela będzie trwało 3 lata i 9 miesięcy, przy czym przewiduje się również możliwość skrócenia tego wymiaru. Odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela w skróconym wymiarze będzie możliwe w takich samych przypadkach jak obecnie odbywanie skróconego stażu na kolejny stopień awansu zawodowego. Możliwość odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w skróconym wymiarze będzie zatem dotyczyła nauczycieli posiadających stopień naukowy oraz nauczycieli, którzy przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadzili zajęcia w szkole za granicą. Ponadto, nauczycielowi, który przed nawiązaniem stosunku pracy

w szkole był nauczycielem akademickim i legitymował się co najmniej trzyletnim okresem pracy w uczelni, lub w dniu nawiązania po raz pierwszy stosunku pracy w szkole posiadał co najmniej pięcioletni okres pracy i znaczący dorobek zawodowy, dyrektor szkoły będzie mógł wyrazić zgodę na odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze skróconym do 2 lat i 9 miesięcy.

Do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela będą wliczane okresy zatrudnienia w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami. Natomiast do okresu tego nie będą wliczane okresy nieobecności nauczyciela w pracy trwające nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego.

Celem zmiany dotychczasowego systemu awansu zawodowego jest w szczególności wzmocnienie umiejętności praktycznych nauczycieli. Dlatego też projekt ustawy przewiduje, że w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, przed dokonaniem oceny pracy, nauczyciel będzie obowiązany prowadzić zajęcia, w wymiarze co najmniej 1 godziny, w obecności:

- 1) dyrektora szkoły,
- 2) mentora,
- 3) doradcy metodycznego albo nauczyciela konsultanta albo przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny albo nauczyciela dyplomowanego, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, z tej samej lub innej szkoły.

W ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, nauczyciel, który w tym okresie uzyska co najmniej dobrą ocenę pracy, będzie obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły, w skład której wejdą:

- 1) dyrektor szkoły, jako jej przewodniczący;
- 2) ekspert z listy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o której mowa w art. 9g ust. 11, posiadający kwalifikacje z zakresu psychologii lub pedagogiki, w tym pedagogiki specjalnej;
- 3) doradca metodyczny albo nauczyciel konsultant albo nauczyciel dyplomowany, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, z tej samej lub innej szkoły.

Na wniosek nauczyciela, w pracach komisji będzie mógł brać udział w charakterze obserwatora również przedstawiciel związku zawodowego wskazanego w tym wniosku.

Po omówieniu zajęć prowadzonych w ostatnim roku przygotowania do zawodu nauczyciela i przeprowadzeniu rozmowy z nauczycielem, komisja będzie wydawała opinię. Pozytywna opinia komisji będzie jednym z warunków uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego. Rozwiązanie to ułatwi weryfikację umiejętności praktycznych nauczycieli. W ciągu 14 dni od otrzymania negatywnej opinii nauczyciel będzie mógł złożyć do dyrektora szkoły wniosek o ponowne przeprowadzenie zajęć, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły. Nauczyciel, który uzyskał negatywną opinię będzie obowiązany odbyć dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze rok i 9 miesięcy, w trakcie którego ponownie będzie prowadził zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły. W przypadku nauczycieli zatrudnionych w szkołach polskich, szkołach i zespołach szkół przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej ww. zajęcia będą mogły być przeprowadzane w formie wideokonferencji przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych umożliwiającą przesyłanie dźwięku i obrazu w czasie rzeczywistym.

Projekt ustawy zakłada również zastąpienie oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu oceną pracy, co pozwoli na szerszy ogląd bieżącej pracy nauczycieli ubiegających się o stopnie awansu zawodowego.

Ocena pracy nauczyciela będzie dokonywana obligatoryjnie w drugim oraz ostatnim roku przygotowania do zawodu nauczyciela.

Ocena pracy dokonana w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela będzie miała wpływ na zatrudnienie nauczyciela. W związku z wprowadzeniem okresu przygotowania do zawodu nauczyciela zmianie ulegną bowiem zasady nawiązywania stosunku pracy z nauczycielem podejmującym pracę w szkole. Przez pierwsze 2 lata pracy w szkole nauczyciel będzie zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas określony. Po przepracowaniu co najmniej 2 lat w szkole i uzyskaniu co najmniej dobrej oceny pracy nauczyciel będzie zatrudniany na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Natomiast jeżeli nauczyciel uzyska negatywną ocenę pracy w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, nie będzie mógł być ponownie zatrudniony w tej samej szkole. Po podjęciu zatrudnienia w innej szkole nauczyciel będzie odbywał przygotowanie do zawodu nauczyciela, do którego nie będzie wliczany okres dotychczas odbytego przygotowania do zawodu nauczyciela.

Uzyskanie co najmniej dobrej oceny pracy w ostatnim roku przygotowania do zawodu nauczyciela będzie natomiast jednym z warunków nadania nauczycielowi stopnia nauczyciela

mianowanego. Nauczyciel, który uzyska negatywną ocenę pracy w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, po podjęciu zatrudnienia w innej szkole będzie odbywał dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze rok i 9 miesięcy, w trakcie którego ponownie zostanie poddany ocenie pracy oraz będzie prowadził zajęcia w obecności komisji.

Projekt ustawy zakłada, że odbycie przygotowania do zawodu nauczyciela będzie obligatoryjne dla nauczyciela spełniającego warunki do odbywania tego przygotowania. Stosunek pracy z nauczycielem zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony ulegnie rozwiązaniu, jeżeli w ciągu 6 lat od rozpoczęcia odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel nie uzyska stopnia nauczyciela mianowanego. Do 6-letniego okresu będą wliczane okresy zatrudnienia w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami. Do okresu tego nie będą natomiast wliczane okresy nieobecności nauczyciela w pracy trwającej nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego. Rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem z ww. przyczyny będzie następowało z końcem roku szkolnego, w którym upłynie 6 lat od rozpoczęcia odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela. Nauczyciel, który w ciągu 6 lat od rozpoczęcia odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nie uzyska stopnia nauczyciela mianowanego, będzie mógł być zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas określony na jeden rok szkolny. Umowa taka będzie mogła zostać zawarta więcej niż jeden raz.

Projekt ustawy nie zmienia zasad uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego z mocy prawa, bez konieczności odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela oraz zdania egzaminu. Uzyskanie stopnia nauczyciela mianowanego z mocy prawa będzie możliwe w tych samych przypadkach co dotychczas.

Obecnie stopień nauczyciela dyplomowanego może uzyskać nauczyciel mianowany, który spełnia wymagania kwalifikacyjne, odbył staż zakończony pozytywną oceną dorobku zawodowego nauczyciela oraz uzyskał akceptację komisji kwalifikacyjnej po dokonaniu analizy dorobku zawodowego nauczyciela i przeprowadzonej rozmowie.

Zgodnie z projektem ustawy warunkiem nadania nauczycielowi mianowanemu stopnia nauczyciela dyplomowanego będzie:

- 1) spełnienie wymagań kwalifikacyjnych;

- 2) przepracowanie w szkole wymaganego okresu;
- 3) posiadanie co najmniej bardzo dobrej oceny pracy uzyskanej w ostatnim roku pracy przed złożeniem wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego, z wyjątkiem nauczycieli mianowanych zatrudnionych na stanowisku, na którym są wymagane kwalifikacje pedagogiczne oraz nauczycieli urlopowanych lub zwolnionych z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych;
- 4) uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po dokonaniu analizy dorobku zawodowego nauczyciela i przeprowadzeniu rozmowy.

Tak więc zamiast sformalizowanego stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego, warunkiem nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego będzie przepracowanie w szkole co najmniej 5 lat i 9 miesięcy od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego. Skrócenie tego okresu będzie możliwe w takich samych przypadkach jak obecnie odbywanie skróconego stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego. Możliwość złożenia wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego po przepracowaniu 4 lat i 9 miesięcy od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego będzie zatem dotyczyła nauczycieli posiadających stopień naukowy oraz nauczycieli, którzy przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadzili zajęcia w szkole za granicą. Do powyższego okresu pracy w szkole będą wliczane okresy zatrudnienia w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami. Natomiast do okresu tego nie będą wliczane okresy nieobecności nauczyciela w pracy trwające nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego.

W przypadku nauczycieli mianowanych zatrudnionych na stanowisku, na którym są wymagane kwalifikacje pedagogiczne oraz nauczycieli urlopowanych lub zwolnionych z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, równoważny z powyższymi okresami pracy w szkole będzie odpowiednio okres zatrudnienia na tych stanowiskach lub czas urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy.

Zamiast oceny dorobku zawodowego za okres stażu warunkiem nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego będzie posiadanie co najmniej bardzo dobrej oceny pracy uzyskanej w ostatnim roku pracy przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego, z wyjątkiem nauczycieli mianowanych zatrudnionych na stanowisku, na którym są wymagane

kwalifikacje pedagogiczne oraz nauczycieli urlopowanych lub zwolnionych z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. Ocena ta będzie dokonywana na wniosek nauczyciela, który w okresie nie dłuższym niż rok zamierza ubiegać się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego.

Zmiana nastąpi również w składzie komisji kwalifikacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego. Proponuje się zmniejszenie liczby ekspertów z listy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, wchodzących w skład komisji, z trzech do dwóch.

2. Powiązanie awansu zawodowego nauczycieli z oceną pracy oraz dookreślenie szczegółowych kryteriów oceny pracy nauczyciela

W zakresie oceny pracy nauczyciela projekt ustawy przewiduje zmianę jakościową polegającą na wzmocnieniu roli oceny pracy jako miernika wartościującego codzienną pracę nauczyciela na każdym etapie jego kariery zawodowej. Jak wskazano powyżej, uzyskanie co najmniej dobrej oceny pracy będzie warunkiem zatrudnienia na czas nieokreślony oraz uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego. Warunkiem uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego będzie posiadanie co najmniej bardzo dobrej oceny pracy.

Ocena pracy będzie dokonywana obligatoryjnie w drugim oraz ostatnim roku przygotowania do zawodu nauczyciela, a jeżeli nauczyciel będzie odbywał dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela to również w ostatnim roku tego przygotowania. W przypadku zmiany miejsca zatrudnienia przez nauczyciela w trakcie odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela lub dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela dyrektor szkoły będzie obligatoryjnie dokonywał oceny pracy nauczyciela za okres dotychczas odbytego przygotowania do zawodu nauczyciela lub dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela. Jeżeli nauczyciel zmieni miejsce zatrudnienia:

- 1) w pierwszym lub drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela – ocena pracy za ten okres będzie uwzględniana przy dokonywaniu oceny pracy w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela;
- 2) po drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela – ocena pracy za ten okres będzie uwzględniana przy dokonywaniu oceny pracy w ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela;

- 3) w okresie odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela – ocena pracy za ten okres będzie uwzględniana przy dokonywaniu oceny pracy w ostatnim roku odbywania dodatkowego przygotowania do zawodu nauczyciela.

Przy dokonywaniu oceny pracy nauczyciela odbywającego przygotowanie do zawodu nauczyciela dyrektor szkoły będzie zasięgał opinii mentora. Mentor będzie przedstawiał pisemną opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie pracy nauczyciela. Nieprzedstawienie opinii przez mentora nie wstrzyma dokonywania oceny pracy nauczyciela.

Ocena pracy nauczyciela mianowanego, który w okresie nie dłuższym niż rok zamierza ubiegać się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego, będzie dokonywana na wniosek nauczyciela. Natomiast w przypadku zmiany miejsca zatrudnienia przez nauczyciela mianowanego dyrektor szkoły będzie obligatoryjnie dokonywał oceny pracy nauczyciela za okres dotychczasowej pracy w tej szkole po uzyskaniu stopnia nauczyciela mianowanego. Jeżeli nauczyciel mianowany zmieni miejsce zatrudnienia w okresie trzech lat przed dokonaniem oceny, o dokonanie której będzie wnioskował w związku z ubieganiem się o stopień nauczyciela dyplomowanego, ocena pracy z tego okresu z poprzedniego miejsca zatrudnienia będzie uwzględniana przy dokonywaniu oceny pracy dokonywanej w związku z ubieganiem się o stopień nauczyciela dyplomowanego.

Ponadto, tak jak dotychczas, ocena pracy nauczyciela będzie mogła być dokonana w każdym czasie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej, z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek: nauczyciela, organu sprawującego nadzór pedagogiczny (a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli – kuratora oświaty), organu prowadzącego szkołę, rady szkoły, rady rodziców.

W projekcie ustawy został również uchylony w art. 6a ust. 5f ustawy – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym oceny pracy nauczyciela, któremu powierzono zadania doradcy metodycznego, dokonuje dyrektor szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, po uzyskaniu oceny pracy dokonanej przez dyrektora właściwej placówki doskonalenia nauczycieli, w zakresie dotyczącym wykonywania zadań doradcy metodycznego. Zmiana ta ma na celu dostosowanie przepisów dotyczących oceny pracy nauczycieli do zmienianych zasad zatrudniania doradców metodycznych. W świetle obowiązujących przepisów doradcy

metodyczni zatrudniani są w placówkach doskonalenia nauczycieli, w związku z czym obecnie brak jest podstaw do dokonywania oceny pracy doradcy metodycznego przez dyrektora szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, po uzyskaniu oceny pracy dokonanej przez dyrektora właściwej placówki doskonalenia nauczycieli.

Projekt ustawy przewiduje również rozszerzenie zawartego w art. 6a ust. 12 ustawy – Karta Nauczyciela upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o określenie, w drodze rozporządzenia, szczegółowych kryteriów oceny pracy nauczyciela. Zmiana ta ułatwi dyrektorom szkół dokonywanie oceny pracy nauczycieli, zapewni większą jednolitość i porównywalność ocen pracy nauczycieli we wszystkich przedszkolach, szkołach i placówkach w kraju.

3. Zmiany dotyczące systemu awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą

Zmiany dotyczące awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą dostosowują zasady awansu i otrzymywania stopni awansu zawodowego nauczycieli do rozwiązań krajowych, z zachowaniem specyfiki wynikającej z funkcjonowania szkół za granicą i nauczania w tych szkołach.

Odrębności w rozwiązaniach dotyczących awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą w odniesieniu do przepisów krajowych, wynikają z faktu, że szkoły za granicą nie są działającymi w ramach polskiego systemu oświaty i nie podlegają nadzorowi pedagogicznemu określonymi w polskich przepisach oświatowych. Nauczyciele szkół za granicą nie są zatrudniani na podstawie ustawy – Karta Nauczyciela, osoby kierujące szkołami, w których pracują ww. nauczyciele nie prowadzą nadzoru pedagogicznego zgodnie z polskimi przepisami oświatowymi, nauczanie nie jest prowadzone na podstawie programów nauczania wynikających z podstaw programowych oraz mentorzy nie pracują w tych samych szkołach, co nauczyciele realizujący przygotowanie do zawodu nauczyciela.

W projektowanych przepisach określono następujące rozwiązania:

- 1) wprowadzono wymóg odbycia przygotowania do zawodu nauczyciela, który zastąpił dotychczasowy staż na stopień nauczyciela mianowanego – rozwiązanie analogiczne do przepisów dotyczących awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach działających w ramach polskiego systemu edukacji,

- 2) uchylono konieczność realizacji stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego – rozwiązanie analogiczne do przepisów dotyczących awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach działających w ramach polskiego systemu edukacji,
- 3) uchylono możliwość otrzymania, w oparciu o dotychczasowy dorobek zawodowy, stopnia nauczyciela kontraktowego, co wynika z rezygnacji z tego stopnia awansu zawodowego nauczycieli w przepisach krajowych,
- 4) wprowadzono wymóg uzyskania pozytywnej opinii o przeprowadzonych zajęciach w trakcie przygotowania do zawodu nauczyciela oraz określono zasady przeprowadzenia ww. zajęć a także wydawania opinii – rozwiązanie analogiczne do przepisów dotyczących awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach działających w ramach polskiego systemu edukacji, przy czym nauczyciele szkół za granicą przeprowadzają zajęcia w ostatnim roku przygotowania do zawodu nauczyciela,
- 5) zastąpiono dotychczasowych opiekunów stażu mentorami – rozwiązanie analogiczne do przepisów dotyczących awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach działających w ramach polskiego systemu edukacji,
- 6) określono czas przygotowania do zawodu nauczyciela, w tym dla nauczycieli posiadających stopień naukowy oraz okres od uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego, po którym nauczyciel mianowany może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego – rozwiązanie analogiczne do przepisów dotyczących awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach działających w ramach polskiego systemu edukacji,
- 7) określono zasady kontynuowania przygotowania do zawodu nauczyciela w przypadku zmiany szkoły, w której nauczyciel prowadzi zajęcia oraz w przypadku kontynuowania pracy w szkole działającej w ramach polskiego systemu edukacji – projektowane rozwiązanie doprecyzowuje dotychczasowe przepisy,
- 8) określono zakres danych, które zawiera wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego – zmiana wynika z rezygnacji z dotychczasowej konieczności odbywania stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego,
- 9) określono przepisy przejściowe dotyczące awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą, w tym stanowiące, że:
  - a) nauczyciele szkół za granicą, którzy do dnia 31 lipca 2022 r. złożyli według dotychczasowych przepisów wniosek o rozpoczęcie stażu na stopień nauczyciela kontraktowego, realizują przygotowanie do zawodu nauczyciela pod warunkiem dostosowania wniosku do dnia 30 września 2022 r.,

- b) nauczyciele szkół za granicą, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, stopień nauczyciela mianowanego uzyskują według przepisów dotychczasowych nie dłużej jednak niż do 31 sierpnia 2027 r. Dotychczasowy okres stażu skraca się o rok,
- c) nauczyciele szkół za granicą, którzy przed dniem 31 lipca 2022 r. złożyli wniosek o rozpoczęcie stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego i nie rozpoczęli stażu przed dniem 1 września 2022 r. oraz nauczyciele szkół za granicą, którzy przed dniem 1 września 2022 r. rozpoczęli staż na stopień nauczyciela dyplomowanego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela dyplomowanego, stopień nauczyciela dyplomowanego uzyskują według przepisów dotychczasowych,
- d) nauczycielom, którzy stopień nauczyciela mianowanego uzyskali lub uzyskają według przepisów dotychczasowych, i nie rozpoczęli lub nie rozpoczną stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego według przepisów dotychczasowych, skraca się okres prowadzenia zajęć w szkole za granicą przed złożeniem wniosku o postępowanie kwalifikacyjne o rok lub dwa lata – w zależności od warunków wcześniejszego odbycia stażu na stopień nauczyciela mianowanego lub uzyskania tego stopnia awansu zawodowego.

W pozostałym zakresie przepisy dotyczące awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą są tożsame z dotychczasowymi rozwiązaniami.

4. Podwyższenie wynagrodzenia nauczycieli w pierwszych sześciu latach pracy w szkole

System wynagradzania nauczycieli opiera się na konstrukcji średniego wynagrodzenia nauczycieli, które zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela składa się z:

- 1) wynagrodzenia zasadniczego;
- 2) dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, w tym z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy, oraz za warunki pracy;
- 3) wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw;
- 4) nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, świadczenia, o którym mowa w art. 53a ustawy – Karta Nauczyciela, i dodatku, o którym mowa w art. 54 ust. 5 tej ustawy.

Obecnie, w myśl art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela średnie wynagrodzenie nauczycieli stanowi dla:

- 1) nauczyciela stażysty – 100%,
  - 2) nauczyciela kontraktowego – 111%,
  - 3) nauczyciela mianowanego – 144%,
  - 4) nauczyciela dyplomowanego – 184%
- kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

Jednym z najistotniejszych problemów dotyczących grupy zawodowej nauczycieli jest niedostateczny poziom wynagrodzeń, w szczególności nauczycieli rozpoczynających pracę w zawodzie. Zwiększenie atrakcyjności zawodu nauczyciela wymaga stworzenia mechanizmów zachęcających do podejmowania pracy w tym zawodzie. Dlatego też proponuje się zmiany systemu wynagradzania nauczycieli przewidujące wzrost wynagrodzeń nauczycieli, w powiązaniu ze zmianami w zakresie systemu awansu zawodowego nauczycieli.

W projektowanej ustawie, w związku ze zmianą polegającą na zmniejszeniu od dnia 1 września 2022 r. liczby stopni awansu zawodowego nauczycieli, średnie wynagrodzenie nauczycieli przyporządkowane zostało trzem etapom rozwoju zawodowego nauczycieli, co zapewnia dodatkowy wzrost wynagrodzenia nauczycieli podejmujących pracę w tym zawodzie. Zgodnie z projektem ustawy średnie wynagrodzenie nauczycieli będzie stanowiło dla:

- 1) nauczyciela nieposiadającego stopnia awansu zawodowego – 120%,
  - 2) nauczyciela mianowanego – 144%,
  - 3) nauczyciela dyplomowanego – 184%
- kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

Tak więc zgodnie z proponowanymi zmianami, wynagrodzenie nauczyciela w pierwszym roku pracy w szkole wzrośnie ze 100% do 120% kwoty bazowej, a wynagrodzenie w drugim, trzecim i czwartym roku pracy w szkole ze 111% do 120% kwoty bazowej. Ponadto, w związku ze skróceniem okresu, po przepracowaniu którego nauczyciel będzie mógł uzyskać stopień nauczyciela mianowanego, z 6 lat do 4 lat, o 2 lata zostanie również przyspieszone przeszeregowanie płacowe nauczyciela. Tak więc nauczyciel, który po odbyciu przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 3 lat i 9 miesięcy uzyska stopień nauczyciela mianowanego, w piątym i szóstym roku pracy będzie już otrzymywał średnie wynagrodzenie

nauczyciela mianowanego, a nie jak dotychczas nauczyciela kontraktowego. Jego średnie wynagrodzenie w tych latach pracy wzrosło zatem ze 111% do 144% kwoty bazowej.

5. Wyodrębnienie w ramach czasu pracy nauczycieli czasu dostępności nauczyciela w szkole, w ramach którego, odpowiednio do potrzeb, nauczyciel będzie prowadził konsultacje dla uczniów, wychowanków lub ich rodziców

Celem projektowanej nowelizacji ustawy – Karta Nauczyciela jest również zagwarantowanie uczniom i ich rodzicom możliwości konsultacji z nauczycielem. Dlatego też proponuje się doprecyzowanie innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, realizowanych w ramach czasu pracy nauczycieli. Zgodnie z powołanym przepisem, w ramach czasu pracy nieprzekraczającego 40 godzin na tydzień oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel obowiązany jest realizować inne zajęcia i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów. Obowiązujące przepisy nie wyszczególniają wszystkich zajęć realizowanych przez nauczyciela w ramach tej części czasu pracy, lecz wskazują tylko niektóre z nich. W związku z potrzebą zagwarantowania uczniom i ich rodzicom możliwości konsultacji z nauczycielem, ta część czasu pracy nauczyciela zostanie doprecyzowana poprzez wskazanie, że w jej ramach nauczyciel obowiązany jest do dostępności w szkole w wymiarze 1 godziny tygodniowo, a w przypadku nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć – w wymiarze 1 godziny w ciągu 2 tygodni. W czasie dostępności w szkole, odpowiednio do potrzeb, nauczyciel będzie prowadził konsultacje dla uczniów lub wychowanków lub ich rodziców.

6. Zmiany w zakresie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli

Obecnie obowiązków członka komisji dyscyplinarnej nie można pełnić dłużej niż przez dwie pełne następujące po sobie kadencje. Projekt ustawy przewiduje zmianę, zgodnie z którą obowiązków członka komisji dyscyplinarnej nie będzie można pełnić dłużej niż przez trzy pełne następujące po sobie kadencje. Członkowie komisji dyscyplinarnej powołani na trzecią następującą po sobie kadencję nie będą mogli stanowić więcej niż 1/2 powołanych członków komisji dyscyplinarnej. Umożliwienie powołania części członków komisji posiadających bogate doświadczenie w zakresie rozpatrywania spraw dyscyplinarnych na trzecią kadencję ułatwi prace komisji dyscyplinarnej.

7. Inne zmiany

1) Zmiany wynikające z konieczności dostosowania niektórych przepisów do zmienionych rozwiązań w zakresie awansu zawodowego nauczycieli

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 35 ust. 4 ustawy – Karta Nauczyciela kobiecie w ciąży, osobie wychowującej dziecko do lat 4 oraz nauczycielowi w trakcie odbywania stażu nie przydziela się pracy w godzinach ponadwymiarowych bez ich zgody. W związku z tym, że zgodnie z proponowanymi zmianami nauczyciele nie będą już odbywali staży, niezbędna jest również zmiana niniejszego przepisu. Proponuje się, aby etap rozwoju zawodowego nauczyciela nie miał wpływu na możliwość przydzielania nauczycielowi godzin ponadwymiarowych.

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 49 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy – Karta Nauczyciela tworzy się specjalny fundusz na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze:

- w budżetach wojewodów łącznie w wysokości stanowiącej równowartość 2744 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty, z przeznaczeniem na wypłaty nagród kuratorów oświaty oraz nagród organów sprawujących nadzór pedagogiczny dla nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1;
- w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wysokości stanowiącej równowartość 2015 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty, z przeznaczeniem na wypłaty nagród tego ministra.

W związku z tym, że od dnia 1 września 2022 r. nie będzie już stopnia nauczyciela stażysty, proponuje się, aby fundusz na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze ustalany był w oparciu o średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego. Wysokość tych funduszy nie ulegnie zmianie.

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 53a ustawy – Karta Nauczyciela nauczyciel stażysta odbywający staż na stopień nauczyciela kontraktowego otrzymuje jednorazowe świadczenie na start w wysokości 1000 zł. Świadczenie to jest wypłacane w terminie do dnia 30 września roku, w którym nauczyciel rozpoczął staż. W związku z tym, że od dnia 1 września 2022 r. nie będzie już stopnia nauczyciela stażysty, niezbędne jest dostosowanie przepisu art. 53a ustawy – Karta Nauczyciela do projektowanych rozwiązań w zakresie awansu zawodowego

nauczycieli. Proponuje się utrzymanie świadczenia na start dla nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole. Do otrzymania tego świadczenia będą uprawnieni nauczyciele odbywający przygotowanie do zawodu nauczyciela. Świadczenie to będzie wypłacane w terminie 30 dni od dnia, w którym nauczyciel rozpoczął odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela. Tak jak obecnie, nauczyciel pozostający jednocześnie w więcej niż jednym stosunku pracy, świadczenie na start będzie otrzymywał w szkole wskazanej jako podstawowe miejsce zatrudnienia. Świadczenie to nauczyciel będzie mógł otrzymać nie więcej niż jeden raz w okresie całego zatrudnienia.

Zmiana art. 28 ust. 6 pkt 7a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, z późn. zm.) ma charakter dostosowujący do rozwiązań przyjętych w ustawie – Karta Nauczyciela w zakresie systemu awansu zawodowego oraz świadczenia na start. W związku z tym, że świadczenia na start nie będą już otrzymywali nauczyciele stażyści lecz nauczyciele odbywający przygotowanie do zawodu nauczyciela niezbędne jest odpowiednie dostosowanie do tego rozwiązania przepisów ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

2) Zmiana art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela jest zmianą o charakterze doprecyzowującym, wynikającą z potrzeby dostosowania brzmienia przepisu art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela do obecnie używanej terminologii. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela stosunek pracy nauczyciela wygasa z mocy prawa odpowiednio w razie prawomocnego skazania na karę pozbawienia praw publicznych albo prawa wykonywania zawodu lub utraty pełnej zdolności do czynności prawnych. Mając na uwadze obowiązujące przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345, z późn. zm.) wygaśnięcie stosunku pracy nauczyciela powinno nastąpić m.in. w przypadku orzeczenia przez sąd karny środków karnych, o których mowa w art. 39 pkt 1 i 2 Kodeksu karnego. W związku z powyższym, proponuje się dostosowanie niniejszego przepisu do obowiązującej terminologii poprzez wskazanie, że stosunek pracy wygasa z mocy prawa w razie orzeczenia środka karnego pozbawienia praw publicznych lub zakazu wykonywania zawodu nauczyciela. Stosunek pracy wygasa z mocy prawa także w razie utraty pełnej zdolności do czynności prawnych.

3) Zmiana art. 27 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela jest zmianą o charakterze doprecyzowującym. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 27 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela do rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony stosuje się również przepisy art. 23 ust. 1 pkt 2, 3, 5 i 6, ust. 2 pkt 3, 5 i 6 oraz ust. 3–5. Powołany przepis przewiduje zatem, że do rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony stosuje się m.in. art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym stosunek pracy ulega rozwiązaniu w razie czasowej niezdolności nauczyciela do pracy spowodowanej chorobą, jeżeli okres tej niezdolności przekracza 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży - 270 dni, przy czym do okresu niezdolności do pracy wlicza się również przypadające w tym okresie przerwy obejmujące dni, w których w szkole, zgodnie z odrębnymi przepisami, nie odbywają się zajęcia; w szczególnie uzasadnionych wypadkach okres nieobecności w pracy może być przedłużony o kolejne 12 miesięcy, o ile nauczyciel uzyska prawo do świadczenia rehabilitacyjnego, o którym mowa w przepisach dotyczących świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, lub zostanie mu udzielony urlop dla poratowania zdrowia. Przepis art. 27 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela nie przewiduje natomiast stosowania art. 23 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, który określa termin i sposób rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem z ww. przyczyny, co może rodzić wątpliwości w powyższym zakresie. W związku z powyższym, w art. 27 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela proponuje się wskazanie również art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem następuje z końcem tego miesiąca, w którym upływa okres czasowej niezdolności nauczyciela do pracy.

4) Uchylenie art. 40 ustawy – Karta Nauczyciela ma na celu usunięcie wątpliwości jakie rodzi obecnie ten przepis. Zgodnie z art. 38 ustawy – Karta Nauczyciela nabywa prawo do wynagrodzenia od dnia nawiązania stosunku pracy. W myśl art. 40 ustawy – Karta Nauczyciela prawo do wynagrodzenia gaśnie z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło wygaśnięcie lub rozwiązanie stosunku pracy.

Wynagrodzenie wypłacane jest nauczycielowi miesięcznie z góry. Wyłącznie składniki wynagrodzenia, których wysokość może być ustalona jedynie na podstawie już wykonanych prac, są wypłacane z dołu (art. 39 ust. 3 i 4 ustawy – Karta Nauczyciela).

Istota wypłaty wynagrodzenia „z góry” polega na tym, że wynagrodzenie jest wypłacone przed świadczeniem pracy, ale pod warunkiem że nauczyciel będzie pozostawał w stosunku pracy i świadczył pracę w czasie, za który z góry otrzymał wynagrodzenie.

Ustawa – Karta Nauczyciela, jak i akty wykonawcze do niej, nie zawierają regulacji dotyczących zasad wynagradzania nauczyciela, gdy przepracował on tylko część miesiąca. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy nauczyciel zostaje zatrudniony lub jego stosunek pracy rozwiązuje się w trakcie miesiąca kalendarzowego. Zgodnie z art. 91c ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela w zakresie spraw wynikających ze stosunku pracy, nieuregulowanych przepisami ustawy, mają zastosowanie przepisy Kodeksu pracy.

W myśl art. 80 Kodeksu pracy wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią, np. w razie przeszkód w wykonywaniu pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy czy niezdolności pracownika do pracy. Żaden przepis ustawy – Karta Nauczyciela nie gwarantuje nauczycielom wynagrodzenia za czas, w którym ich stosunek pracy został już rozwiązany. W sytuacji zatem, gdy z nauczycielem rozwiązuje się stosunek pracy w trakcie miesiąca, nie nabywa on prawa do wynagrodzenia za pełny miesiąc pracy lecz za okres, w którym świadczył pracę. Wypłata wynagrodzenia z góry nie czyni odstępstw od tej zasady, co potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 8 grudnia 1994 r. (I PZP 49/94, OSNAPiUS 1995, nr 16, poz. 202, Lexis.pl nr 298475), wskazując na to, że „art. 39 ust. 3 Karty Nauczyciela nie narusza zasady wyrażonej w art. 80 k.p., iż wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną, zaś za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia wtedy, gdy kodeks pracy lub przepis szczególny tak stanowi. Inaczej mówiąc - konstrukcja wypłaty wynagrodzenia z góry polega na wypłaceniu wynagrodzenia przed świadczeniem pracy, lecz pod warunkiem, że pracownik będzie świadczył pracę w okresie, za który otrzymał z góry wypłatę wynagrodzenia. Zatem przed spełnieniem świadczenia pracownik ma tylko prawo do wypłaty wynagrodzenia, natomiast prawo do wynagrodzenia powstanie po wykonaniu pracy. Nastąpi to na koniec miesiąca, gdy okaże się, że świadczył pracę w należącym do niego rozmiarze. Wypłata wynagrodzenia z góry nie zmienia bowiem faktu, że dopiero gdy okaże się, że pracownik wykonał pracę - wypłacone mu z góry wynagrodzenie stanie się jego prawem (...). W świetle art. 80 i art. 87 § 7 k.p. oraz art. 23 ust. 2 ustawy o rozstrzyganiu sporów zbiorowych należy przyjąć, że konstrukcja zwrotu wynagrodzenia za okres nieświadczenia pracy, w sytuacji, gdy wypłata wynagrodzenia nastąpiła z góry stosownie do art. 39 ust. 3 Karty Nauczyciela, polega na tym, że pracownik otrzymujący wypłatę wynagrodzenia z góry powinien liczyć się z obowiązkiem

jego zwrotu w każdym przypadku nieświadczenia pracy, chyba że z mocy przepisu szczególnego zachował do niego prawo mimo nieświadczenia pracy. Również pracownik, któremu zakład pracy wypłaca wynagrodzenie po wykonaniu pracy („z dołu”), musi liczyć się z tym, że nie otrzyma wynagrodzenia za czas nieprzepracowany.”

Mając na uwadze powyższe, przepis art. 40 ustawy – Karta Nauczyciela dotyczący wygaśnięcia prawa do wynagrodzenia w istocie nie rozstrzyga tej kwestii lecz rodzi wyłącznie wątpliwości interpretacyjne, dlatego też zasadne jest jego uchylenie. Tak jak obecnie, do nauczycieli, którzy przepracowali tylko część miesiąca, będą miały zastosowanie zasady wynagradzania określone w Kodeksie pracy.

III. Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 3 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe w związku ze zmianami w zakresie oceny pracy nauczycieli, które wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 projektu ustawy do postępowań w sprawie dokonania oceny pracy nauczyciela wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2022 r., będą stosowane przepisy dotychczasowe.

W uwagi na to, że z dniem 1 września 2022 r. wejdą w życie zmiany w zakresie awansu zawodowego polegające za odejściu od dokonywania oceny dorobku nauczyciela zawodowego za okres stażu oraz regulacje przejściowe, które umożliwiają określonym grupom nauczycieli ubieganie się o kolejny stopień awansu zawodowego na dotychczasowych zasadach, w art. 3 ust. 2 projektu ustawy została zawarta regulacja przejściowa, zgodnie z którą ocena pracy nauczyciela może być dokonana nie wcześniej niż po upływie roku od dokonania oceny dorobku zawodowego, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy – Karta Nauczyciela, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r. Takie rozwiązanie przewiduje obecnie art. 6a ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela.

Art. 4–7 projektu ustawy zawierają przepisy przejściowe w związku ze zmianami w zakresie awansu zawodowego nauczycieli, które wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r.

W związku z tym, że od dnia 1 września 2022 r. system awansu zawodowego nie będzie już przewidywał stopnia nauczyciela kontraktowego, zgodnie z art. 4 projektu ustawy wnioski o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela kontraktowego złożone i nierozpatrzone do dnia 31 sierpnia 2022 r. pozostawia się bez rozpatrzenia. Nauczyciele, którzy odbyli staż na stopień nauczyciela kontraktowego i złożyli takie wnioski, ale do dnia

31 sierpnia 2022 r. nie uzyskają stopnia nauczyciela kontraktowego, będą odbywali przygotowanie do zawodu nauczyciela. Jednocześnie przepis art. 5 ust. 6 projektu ustawy przewiduje, że nauczycielom, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. nie uzyskali stopnia nauczyciela kontraktowego, do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela wlicza się okres dotychczasowego zatrudnienia nauczyciela w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, z wyłączeniem okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwających nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego, z tym że w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 3 lat i 9 miesięcy okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie będzie mógł być dłuższy niż 3 lata, a w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie będzie mógł być dłuższy niż 2 lata.

Jednocześnie przewiduje się szczególną ścieżkę uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego dla nauczycieli, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskają stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego. Nauczyciele ci stopień nauczyciela mianowanego będą uzyskiwali według przepisów dotychczasowych. W przypadku nauczycieli, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskają stopień nauczyciela kontraktowego, lecz przed dniem 1 września 2021 r. nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela mianowanego, wymiar stażu na stopień nauczyciela mianowanego zostanie skrócony o rok. W przypadku nauczycieli, którzy na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1287) odbyli staż na stopień nauczyciela kontraktowego w wymiarze 12 miesięcy, i którzy nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela mianowanego przed dniem 1 września 2022 r., staż na stopień nauczyciela mianowanego będzie trwał 9 miesięcy. Od dnia 1 stycznia 2023 r. nauczyciele urlopowani lub zwolnieni z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263, z późn. zm.), którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, będą mogli złożyć wnioski o podjęcie postępowania egzaminacyjnego o awans na stopień nauczyciela mianowanego po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego, jeżeli ich okres urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy będzie trwał nieprzerwanie co najmniej 2 lata.

Nauczyciele, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskają stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego, będą mogli ubiegać się o stopień nauczyciela mianowanego według przepisów dotychczasowych nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2027 r. Nauczycielom, którzy do dnia 31 sierpnia 2027 r. nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego według przepisów dotychczasowych, do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela będzie wliczany okres dotychczasowego zatrudnienia nauczyciela w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, z wyłączeniem okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwających nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego, z tym że w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 3 lat i 9 miesięcy okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie będzie mógł być dłuższy niż 3 lata, a w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie będzie mógł być dłuższy niż 2 lata.

Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami, łączny czas trwania całej ścieżki awansu zawodowego nauczycieli (od podjęcia pracy w szkole do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego) nie ulegnie zmianie, także dla nauczycieli będących obecnie w trakcie ścieżki awansu zawodowego, co zostanie zapewnione w przepisach przejściowych. Nauczyciele, którzy przed dniem 1 września 2022 r. rozpoczęli staż na stopień nauczyciela dyplomowanego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela dyplomowanego, stopień nauczyciela dyplomowanego będą uzyskiwali według przepisów dotychczasowych.

W celu zapewnienia dotychczasowego łącznego czasu trwania całej ścieżki awansu zawodowego, nauczycielom, którzy stopień nauczyciela mianowanego uzyskali lub uzyskają według przepisów dotychczasowych, i do dnia 1 września 2022 r. nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego, okres pracy w szkole wymagany do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego zostanie skrócony o:

1) 2 lata – jeżeli:

- a) odbyli staż na stopień nauczyciela mianowanego w dotychczasowym wymiarze albo
- b) uzyskali przed dniem 1 września 2022 r. stopień nauczyciela mianowanego z mocy prawa na podstawie art. 9a ust. 4 lub 5 ustawy – Karta Nauczyciela albo
- c) uzyskali stopień nauczyciela mianowanego będąc nauczycielem urlopowanym lub zwolnionym z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, po upływie 5 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego;

2) rok – jeżeli odbędą staż na stopień nauczyciela mianowanego w wymiarze skróconym o rok na podstawie przepisów projektowanej ustawy albo uzyskają stopień nauczyciela mianowanego będąc nauczycielem urlopowanym lub zwolnionym z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego.

Art. 8 i 9 projektu ustawy zawierają przepisy przejściowe w związku ze zmianami w zakresie awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą, które wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r. Przepisy regulują przypadki, w których nauczycieli rozpoczął staż lub złożył wniosek o rozpoczęcie stażu przed dniem wejścia w życie zmienianych przepisów w zakresie czasu stażu i czasu przygotowania do zawodu nauczyciela Ponadto, uregulowano kwestię prowadzonej przez MEiN listy opiekunów stażu, którzy stają się mentorami oraz dostępu do systemu teleinformatycznego prowadzonego przez MEiN w celu obsługi postępowań związanych z awansem zawodowym nauczycieli szkół za granicą

Art. 10 i 11 projektu ustawy regulują kwestie statusu nauczyciela, który przed dniem 1 września uzyskał stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskał stopnia nauczyciela mianowanego. Stosunek pracy z takim nauczycielem będzie nawiązywany tak jak dotychczas, tj. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 10 ust. 7 ustawy – Karta Nauczyciela. Od dnia 1 września 2022 r. nauczyciel, który przed tym dniem uzyskał stopień nauczyciela kontraktowego, traktowany będzie jak nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego.

Art. 12 projektu ustawy zawiera przepis przejściowy w związku ze zmianą art. 28 ust. 6 pkt 7a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która ma charakter dostosowujący do rozwiązań przyjętych w ustawie – Karta Nauczyciela w zakresie systemu awansu zawodowego oraz świadczenia na start. Zmiana ta będzie stosowana po raz pierwszy do podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2023.

Art. 13 projektu ustawy, w związku ze zmianą brzmienia art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, potwierdza, że przepisy art. 93a ustawy – Karta Nauczyciela, w okresie od dnia 1 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., stosuje się do średniego wynagrodzenia nauczycieli ustalonego w sposób określony w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela,

w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Tak więc w powyższym okresie, średnie wynagrodzenie nauczycieli ustalone w sposób określony w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, będzie zwiększone o 4,4%, co zostało przewidziane ustawą z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela.

Art. 14 projektu ustawy zawiera przepis przejściowy w związku z podwyższeniem od dnia 1 września 2022 r. wynagrodzeń nauczycieli, którzy do tego dnia nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego. Od tego dnia nauczyciele ci będą traktowani jak nauczyciele nieposiadający stopnia awansu zawodowego. Jednocześnie przepis art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela przewiduje wzrost wynagrodzenia tej grupy nauczycieli. Zgodnie z art. 14 projektu ustawy podwyższenie wynagrodzeń dla nauczycieli zatrudnionych przed dniem 1 września 2022 r., którzy od dnia 1 września 2022 r. są traktowani jak nauczyciele nieposiadający stopnia awansu zawodowego, o których mowa w art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela, następuje od dnia 1 września 2022 r.

Art. 15 projektu ustawy rozstrzyga, że w roku 2022 środki, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022, tj. środki, o których mowa w:

- 1) art. 49 ust. 1 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, na wypłaty nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze, wyodrębniane w budżetach wojewodów;
- 2) art. 49 ust. 1 pkt 3 ustawy – Karta Nauczyciela, na wypłaty nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze, wyodrębniane w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania

ustala się z zastosowaniem wskaźnika kwoty bazowej, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 sierpnia 2022 r., tj. wskaźnika kwoty bazowej określonego dla nauczyciela stażysty.

W związku z tym, że od 1 września 2022 r. w systemie oświaty nie będzie już stopnia nauczyciela stażysty, powołany przepis przejściowy zapewni, że powyższe środki na wypłaty nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze w 2022 r. będą ustalone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022, a więc ich wysokość nie ulegnie zmianie. Do ustalania w roku 2022 tych środków nie stosuje się zwiększenia średniego wynagrodzenia nauczycieli, o którym mowa w art. 93a ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, który został dodany ustawą z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela.

Art. 16 projektu ustawy ma na celu zapewnienie, że świadczenia na start, o którym mowa w art. 53a ustawy – Karta Nauczyciela nie otrzyma ponownie nauczyciel odbywający przygotowanie do zawodu nauczyciela, który otrzymał już takie świadczenie odbywając przed dniem 1 września 2022 r. staż na stopień nauczyciela kontraktowego. Świadczenie na start jest bowiem świadczeniem jednorazowym, które nauczyciel może otrzymać nie więcej niż jeden raz w okresie całego zatrudnienia.

Art. 17 projektu ustawy

Środki na sfinansowanie podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole od dnia 1 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. zostały uwzględnione w rezerwie celowej budżetu państwa na 2022 r. Podział środków dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie skutków dla etatów uwzględnianych w ramach części oświatowej subwencji ogólnej odbędzie się w ramach podziału dodatkowej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej.

Art. 18 projektu ustawy zawiera regulację zobowiązującą zarówno jednostki samorządu terytorialnego, jak i ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, do zaktualizowania, wypłacanych na podstawie ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930, z późn. zm), dotacji udzielanych jednostkom systemu oświaty prowadzonym przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego.

W ślad za zastosowaniem od dnia 1 września 2022 r. 120%-go wskaźnika, o którym mowa w zmienianym art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela, który spowoduje wzrost wynagrodzenia nauczycieli nieposiadających jeszcze stopnia nauczyciela mianowanego lub nauczyciela dyplomowanego, oraz zwiększeniem z tego tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, zmieni się wysokość dotacji udzielanych publicznym i niepublicznym przedszkolom, szkołom i placówkom oświatowym prowadzonym przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego. W projektowanym art. 18 ustawy przesądzono, że dotacje udzielane niesamorządowym przedszkolom, szkołom i placówkom zostaną zaktualizowane na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (zgodnie z tym przepisem, kwota dotacji ulega aktualizacji w szczególnie uzasadnionych przypadkach). Aktualizacja ta zostanie

przeprowadzona nie później niż do 31 października 2022 r., niezależnie od tego czy wysokość dotacji powiązana jest z kwotą przewidzianą na ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej czy też z podstawową kwotą dotacji uzależnioną od wydatków bieżących zaplanowanych na rok 2022 na prowadzenie przez daną jednostkę samorządu terytorialnego odpowiednio przedszkoli lub placówek.

Art. 19 projektu ustawy przewiduje utrzymanie w mocy przepisów wykonawczych wydanych na podstawie:

- 1) art. 6a ust. 12, art. 9g ust. 10 i art. 9w ustawy – Karta Nauczyciela;
- 2) art. 28 ust. 6 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Powyższe rozporządzenia będą utrzymane w mocy do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie zmienionych upoważnień oraz będą mogły być zmieniane na podstawie tych przepisów.

Art. 20 projektu ustawy

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 września 2022 r., z wyjątkiem art. 17 i 18, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Proponowany termin wejścia w życie art. 17 i 18 projektu ustawy umożliwi zapewnienie możliwie najszybciej po ogłoszeniu ustaw finansowania zmian, które wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r. Ponadto, zasady demokratycznego państwa prawa nie stoją na przeszkodzie, aby niniejszy przepis wszedł w życie w ww. terminie.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że projekt ustawy uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Dariusz Piontkowski – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Ewa Staniszevska – Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym tel. (22) 34 74 458 e-mail: ewa.staniszevska@mein.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 29.04.2022 r.</p> <p>Źródło: Inne</p> <p>Nr w wykazie prac UD386</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego jest uproszczenie i odbiurokratyzowanie systemu awansu zawodowego nauczycieli oraz zagwarantowanie nauczycielom rozpoczynającym pracę w szkole wyższego wynagrodzenia.

W stosunku do dotychczasowego systemu awansu zawodowego są podnoszone zarzuty, że jest on nadmiernie zbiurokratyzowany. Obecnie ścieżka awansu zawodowego nauczycieli obejmuje 4 stopnie awansu: nauczyciel stażysta, nauczyciel kontraktowy, nauczyciel mianowany i nauczyciel dyplomowany. Nadmierna liczba stopni awansu zawodowego, którym przyporządkowane zostały minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, niekorzystnie wpływa na poziom wynagrodzenia nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole, co może zniechęcać kandydatów do pracy w tym zawodzie. Jednocześnie postępowanie na stopień nauczyciela kontraktowego, po odbyciu zaledwie 9-miesięcznego stażu, jest uważane za przedwczesne, bowiem okres ten jest zbyt krótki do nabycia przez nauczyciela określonych umiejętności praktycznych służących sprawnemu i efektywnemu wykonywaniu tego zawodu.

Uzyskanie kolejnych stopni awansu zawodowego wiąże się z szeregiem wymogów formalnych związanych z odbywaniem staży, przygotowaniem planów rozwoju zawodowego na okres staży oraz sprawozdań z ich realizacji, a także przystąpieniem do postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnej.

Ponadto rozwiązania dotyczące stażu przewidujące np. konieczność ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze w przypadku przerwy w zatrudnieniu dłuższej niż 3 miesiące, mogą nadmiernie wydłużać ścieżkę awansu zawodowego nauczyciela, zniechęcając go do rozpoczynania stażu po raz kolejny w przypadku niepewności co do możliwości jego zakończenia w danej szkole. Za niekorzystne należy również uznać to, że okresy pracy nauczyciela pomiędzy stażami na kolejny stopień awansu zawodowego nie sprzyjają podejmowaniu przez niego inicjatyw mających na celu doskonalenie umiejętności.

Dlatego też niezbędna jest zmiana ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762), zwanej dalej „ustawą – Karta Nauczyciela”, polegająca na uproszczeniu systemu awansu zawodowego, w tym m.in. zmniejszeniu liczby stopni awansu zawodowego oraz odejściu od odbywania sformalizowanych staży, przy jednoczesnym położeniu większego nacisku na nabywanie przez nauczycieli umiejętności praktycznych oraz zapewnieniu równomiernego rozwoju nauczycieli w okresie całej ścieżki awansu zawodowego, a nie tylko w okresie staży. Zmiany w zakresie awansu zawodowego będą jednocześnie korzystnie wpływały na poziom otrzymywanego przez nauczycieli wynagrodzenia: dzięki zmniejszeniu liczby stopni awansu zawodowego nastąpi wzrost wynagrodzenia nauczycieli podejmujących pracę w szkole, natomiast skrócenie okresu, po przepracowaniu którego nauczyciel będzie mógł uzyskać stopień nauczyciela mianowanego, pozwoli na przyspieszenie o 2 lata przeszeregowania płacowego nauczyciela.

Celem projektowanej nowelizacji ustawy – Karta Nauczyciela jest również zagwarantowanie uczniom i ich rodzicom możliwości konsultacji z nauczycielem. Realizacji tego celu służyć ma wyodrębnienie w ramach innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, realizowanych w ramach czasu pracy nauczycieli, czasu dostępności nauczyciela w szkole, w ramach którego, odpowiednio do potrzeb, będzie on prowadził konsultacje dla uczniów, wychowanków lub ich rodziców.

W projektowanej ustawie zostały również zawarte zmiany o charakterze doprecyzującym lub dostosowującym do innych zmian.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Z uwagi na powyższe, w projekcie ustawy planuje się wprowadzenie następujących rozwiązań w ustawie – Karta Nauczyciela:

1. Uproszczenie i odbiurokratyzowanie ścieżki awansu zawodowego, w tym zmniejszenie liczby stopni awansu zawodowego

Uproszczeniu systemu awansu zawodowego ma służyć w szczególności zmniejszenie liczby stopni awansu zawodowego (likwidacja stopnia nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego), których uzyskiwanie obecnie wiąże się z szeregiem wymogów formalnych. Likwidacja stopnia nauczyciela kontraktowego zapewni nauczycielom podejmującym pracę w szkole odpowiedni czas na nabycie umiejętności praktycznych przed dokonaniem ich weryfikacji, oraz umożliwi podwyższenie ich wynagrodzenia.

Proponuje się, aby stopień nauczyciela mianowanego był pierwszym stopniem awansu, o który będzie ubiegał się nauczyciel. Jednocześnie przewiduje się obligatoryjność ścieżki mającej na celu uzyskanie tego stopnia. Ponadto projekt ustawy przewiduje skrócenie okresu, po przepracowaniu którego nauczyciel będzie mógł uzyskać stopień nauczyciela mianowanego, z 6 lat do 4 lat, co pozwoli na przyspieszenie o 2 lata przeszeregowania płacowego nauczyciela oraz zatrudnienia na podstawie mianowania.

Etapy rozwoju zawodowego nauczyciela po zmianie:

- 1) odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela (w wymiarze 3 lat i 9 miesięcy lub w wymiarze skróconym do 2 lat i 9 miesięcy w przypadku nauczyciela posiadającego stopień naukowy oraz nauczyciela, który przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą), w trakcie którego nauczyciel otrzyma wsparcie mentora;
- 2) nauczyciel mianowany;
- 3) nauczyciel dyplomowany (po przepracowaniu w szkole co najmniej 5 lat i 9 miesięcy lub okresu skróconego do 4 lat i 9 miesięcy w przypadku nauczyciela posiadającego stopień naukowy oraz nauczyciela, który przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą; ww. okresy liczy się od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego).

Ponadto nauczycielowi, który przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole był nauczycielem akademickim i legitymował się co najmniej trzyletnim okresem pracy w uczelni, oraz nauczycielowi, który w dniu nawiązania po raz pierwszy stosunku pracy w szkole posiadał co najmniej pięcioletni okres pracy i znaczący dorobek zawodowy, dyrektor szkoły będzie mógł wyrazić zgodę na odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze skróconym do 2 lat i 9 miesięcy.

Jednocześnie przewiduje się szczególną ścieżkę uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego dla nauczycieli, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskają stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego. Nauczyciele ci stopień nauczyciela mianowanego będą uzyskiwali według przepisów dotychczasowych. W przypadku nauczycieli, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskają stopień nauczyciela kontraktowego, lecz przed dniem 1 września 2021 r. nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela mianowanego, wymiar stażu na stopień nauczyciela mianowanego zostanie skrócony o rok. W przypadku nauczycieli, którzy na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1287) odbyli staż na stopień

nauczyciela kontraktowego w wymiarze 12 miesięcy, i którzy nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela mianowanego przed dniem 1 września 2022 r., staż na stopień nauczyciela mianowanego będzie trwał 9 miesięcy. Od dnia 1 stycznia 2023 r. nauczyciele urlopowani lub zwolnieni z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263, z późn. zm.), którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, będą mogli złożyć wniosek o podjęcie postępowania egzaminacyjnego o awans na stopień nauczyciela mianowanego po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego, jeżeli ich okres urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy będzie trwał nieprzerwanie co najmniej 2 lata.

Nauczyciele, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskają stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego, będą mogli ubiegać się o stopień nauczyciela mianowanego według przepisów dotychczasowych nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2027 r. Nauczycielom, którzy do dnia 31 sierpnia 2027 r. nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego według przepisów dotychczasowych, oraz nauczycielom, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. nie uzyskają stopnia nauczyciela kontraktowego, do okresu odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela będzie wliczany okres dotychczasowego zatrudnienia nauczyciela w szkole w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, z wyłączeniem okresów nieobecności nauczyciela w pracy trwających nieprzerwanie dłużej niż 30 dni, z wyjątkiem okresów urlopu wypoczynkowego, z tym że w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 3 lat i 9 miesięcy okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie będzie mógł być dłuższy niż 3 lata, a w przypadku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy okres wliczany do okresu przygotowania do zawodu nauczyciela nie będzie mógł być dłuższy niż 2 lata.

Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami, łączny czas trwania całej ścieżki awansu zawodowego nauczycieli (od podjęcia pracy w szkole do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego) nie ulegnie zmianie, także dla nauczycieli będących obecnie w trakcie ścieżki awansu zawodowego, co zostanie zapewnione w przepisach przejściowych. Nauczyciele, którzy przed dniem 1 września 2022 r. rozpoczęli staż na stopień nauczyciela dyplomowanego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela dyplomowanego, stopień nauczyciela dyplomowanego będą uzyskiwali według przepisów dotychczasowych.

W celu zapewnienia dotychczasowego łącznego czasu trwania całej ścieżki awansu zawodowego, nauczycielom, którzy stopień nauczyciela mianowanego uzyskali lub uzyskają według przepisów dotychczasowych, i do dnia 1 września 2022 r. nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego, okres pracy w szkole wymagany do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego zostanie skrócony o:

- 1) 2 lata – jeżeli:
  - a) odbyli staż na stopień nauczyciela mianowanego w dotychczasowym wymiarze albo
  - b) uzyskali przed dniem 1 września 2022 r. stopień nauczyciela mianowanego z mocy prawa na podstawie art. 9a ust. 4 lub 5 ustawy – Karta Nauczyciela albo
  - c) uzyskali stopień nauczyciela mianowanego będąc nauczycielem urlopowanym lub zwolnionym z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, po upływie 5 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego;
- 2) rok – jeżeli odbędą staż na stopień nauczyciela mianowanego w wymiarze skróconym o rok na podstawie przepisów projektowanej ustawy albo uzyskają stopień nauczyciela mianowanego będąc nauczycielem urlopowanym lub zwolnionym z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego.

W związku z wprowadzeniem okresu przygotowania do zawodu nauczyciela zmianie ulegną również zasady nawiązywania stosunku pracy z nauczycielem podejmującym pracę w szkole:

- 1) przez pierwsze 2 lata pracy w szkole – umowa o pracę na czas określony;
- 2) po przepracowaniu w szkole co najmniej 2 lat i uzyskaniu co najmniej dobrej oceny pracy – umowa o pracę na czas nieokreślony.

Jak wskazano wyżej, nauczyciel w okresie odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela będzie mógł korzystać z pomocy mentora. Mentora będzie przydzielał nauczycielowi dyrektor szkoły spośród nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych. Mentorem nie będzie mógł być nauczyciel zajmujący stanowisko kierownicze, z wyjątkiem przedszkoli, szkół i placówek, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a i 2 ustawy – Karta Nauczyciela, oraz szkół artystycznych, w których mentorem będzie mógł być również nauczyciel mianowany lub dyplomowany zajmujący stanowisko kierownicze. Zadaniem mentora będzie udzielanie pomocy nauczycielowi odbywającemu przygotowanie do zawodu nauczyciela.

Ponadto projekt ustawy przewiduje również inne zmiany mające na celu odbiurokratyzowanie dotychczasowej ścieżki awansu zawodowego, polegające m.in. na odejściu od odbywania sformalizowanych staży, opracowywaniu planów rozwoju zawodowego, sprawozdań z ich realizacji, ocen dorobku zawodowego nauczycieli za okres stażu. W celu uzyskania kolejnych stopni awansu zawodowego nauczyciel nie będzie już zatem odbywał sformalizowanych staży rozdzielonych okresami przepracowania, lecz będzie musiał legitymować się wymaganymi okresami pracy w szkole. Rezygnacji z części obowiązków o charakterze biurokratycznym towarzyszyć będzie położenie większego nacisku na umiejętności praktyczne nauczycieli, równomierny ich rozwój w okresie całej ścieżki awansu zawodowego, a nie tylko w okresie staży.

Celem zmiany dotychczasowego systemu awansu zawodowego jest również wzmocnienie umiejętności praktycznych nauczycieli. Dlatego też projekt ustawy przewiduje, że w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela, przed dokonaniem oceny pracy, nauczyciel będzie obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze co najmniej 1 godziny, w obecności:

- 1) dyrektora szkoły;
- 2) mentora;
- 3) doradcy metodycznego albo nauczyciela konsultanta albo przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny albo nauczyciela dyplomowanego, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, z tej samej lub innej szkoły.

W ostatnim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela nauczyciel, który w tym okresie uzyska co najmniej dobrą ocenę pracy, będzie obowiązany przeprowadzić zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły, w skład której wejdą:

- 1) dyrektor szkoły, jako jej przewodniczący;
- 2) ekspert z listy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 3) doradca metodyczny albo nauczyciel konsultant albo nauczyciel dyplomowany, który naucza tego samego przedmiotu lub prowadzi ten sam rodzaj zajęć, z tej samej lub innej szkoły.

Na wniosek nauczyciela, w pracach komisji będzie mógł brać udział w charakterze obserwatora również przedstawiciel związku zawodowego wskazanego w tym wniosku.

Po omówieniu zajęć prowadzonych w ostatnim roku przygotowania do zawodu nauczyciela i przeprowadzeniu rozmowy z nauczycielem, komisja będzie wydawała opinię. Pozytywna opinia komisji będzie jednym z warunków uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego. Rozwiązanie to ułatwi weryfikację umiejętności praktycznych nauczycieli. W ciągu 14 dni od otrzymania negatywnej opinii nauczyciel będzie mógł złożyć do dyrektora szkoły wniosek o ponowne przeprowadzenie zajęć, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły. Nauczyciel, który uzyskał negatywną opinię i nie złoży ww. wniosku oraz nauczyciel, który po ponownym przeprowadzeniu zajęć uzyskał ponownie ocenę negatywną będzie obowiązany odbyć dodatkowe przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze rok i 9 miesięcy, w trakcie którego ponownie będzie prowadził zajęcia, w wymiarze 1 godziny, w obecności komisji powołanej przez dyrektora szkoły. W przypadku nauczycieli zatrudnionych w szkołach polskich, szkołach i zespołach szkół przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej ww. zajęcia będą mogły być przeprowadzane w formie wideokonferencji przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych umożliwiających przesyłanie dźwięku i obrazu w czasie rzeczywistym.

Proponuje się również modyfikację składu komisji kwalifikacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans

na stopień nauczyciela dyplomowanego – zmniejszenie liczby ekspertów z listy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, wchodzących w skład komisji, z trzech do dwóch.

Zmiany dotyczące awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą dostosowują zasady awansu do rozwiązań krajowych z zachowaniem specyfiki wynikającej z funkcjonowania tych szkół.

Odrębności w rozwiązaniach dotyczących awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą wynikają z faktu, że wskazani nauczyciele podlegają przepisom ustawy – Karta Nauczyciela w ograniczonym zakresie, osoby kierujące szkołami, w których pracują ww. nauczyciele nie prowadzą nadzoru pedagogicznego zgodnie z polskimi przepisami oświatowymi oraz mentorzy nie pracują w tych samych szkołach, co nauczyciele realizujący przygotowanie do zawodu nauczyciela.

Dlatego w projektowanych przepisach dotyczących awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą uwzględniono odrębności w stosunku do nauczycieli realizujących awans zawodowy w szkołach funkcjonujących w polskim systemie oświaty:

- 1) wprowadzono wymóg zatwierdzenia planu rozwoju zawodowego przez nauczycieli realizujących przygotowanie do zawodu nauczyciela, którego ocena będzie brana pod uwagę przez komisję przeprowadzającą egzamin na stopień nauczyciela mianowanego;
- 2) zajęcia prowadzone przez nauczyciela realizującego przygotowanie do zawodu nauczyciela, obserwowane i oceniane przez komisję, będą przeprowadzane w ostatnim roku przygotowania do zawodu nauczyciela; zajęcia te będą mogły być przeprowadzane w formie wideokonferencji przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych umożliwiających przesyłanie dźwięku i obrazu w czasie rzeczywistym;
- 3) możliwość realizacji przygotowania do zawodu nauczyciela nie jest uzależniona od formy i wymiaru zatrudnienia.

2. Powiązanie awansu zawodowego nauczycieli z oceną pracy oraz dookreślenie szczegółowych kryteriów oceny pracy nauczyciela

Projekt ustawy przewiduje powiązanie oceny pracy ze ścieżką awansu zawodowego nauczycieli, co pozwoli na szerszy ogląd bieżącej pracy nauczycieli ubiegających się o stopnie awansu zawodowego. Ocena pracy będzie dokonywana obligatoryjnie w drugim oraz ostatnim roku przygotowania do zawodu nauczyciela. Uzyskanie co najmniej dobrej oceny pracy będzie warunkiem zatrudnienia na czas nieokreślony oraz uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego. Warunkiem uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego będzie posiadanie co najmniej bardzo dobrej oceny pracy. Ocena pracy nauczyciela ubiegającego się o stopień nauczyciela dyplomowanego będzie dokonywana na jego wniosek.

Ponadto, tak jak dotychczas, ocena pracy nauczyciela będzie mogła być dokonana w każdym czasie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej, z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek: nauczyciela, organu sprawującego nadzór pedagogiczny (a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli – kuratora oświaty), organu prowadzącego szkołę, rady szkoły lub rady rodziców.

W przypadku dokonywania oceny pracy nauczyciela odbywającego przygotowanie do zawodu nauczyciela dyrektor szkoły będzie obowiązany zasięgnąć także opinii mentora. Mentor będzie przedstawiał pisemną opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie pracy nauczyciela. Nieprzedstawienie opinii przez mentora nie wstrzyma dokonywania oceny pracy nauczyciela.

W projekcie ustawy został również uchylony w art. 6a ust. 5f ustawy – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym oceny pracy nauczyciela, któremu powierzono zadania doradcy metodycznego, dokonuje dyrektor szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, po uzyskaniu oceny pracy dokonanej przez dyrektora właściwej placówki doskonalenia nauczycieli, w zakresie dotyczącym wykonywania zadań doradcy metodycznego. Zmiana ta ma na celu dostosowanie przepisów dotyczących oceny pracy nauczycieli do zmienianych zasad zatrudniania doradców metodycznych. W świetle obowiązujących przepisów doradcy metodyczni zatrudniani są w placówkach doskonalenia nauczycieli, w związku z czym obecnie brak jest podstaw do dokonywania oceny pracy doradcy metodycznego przez dyrektora szkoły, w której nauczyciel

jest zatrudniony, po uzyskaniu oceny pracy dokonanej przez dyrektora właściwej placówki doskonalenia nauczycieli.

Projekt ustawy przewiduje również rozszerzenie zawartego w art. 6a ust. 12 ustawy – Karta Nauczyciela upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o określenie, w drodze rozporządzenia, szczegółowych kryteriów oceny pracy nauczyciela. Zmiana ta ułatwi dyrektorom szkół dokonywanie oceny pracy nauczycieli, zapewni większą jednolitość i porównywalność ocen pracy nauczycieli we wszystkich przedszkolach, szkołach i placówkach w kraju.

3. Podwyższenie wynagrodzenia nauczycieli w pierwszych sześciu latach pracy w szkole

Projekt ustawy zawiera zmiany systemu wynagradzania nauczycieli przewidujące wzrost wynagrodzeń nauczycieli, w powiązaniu ze zmianami w zakresie systemu awansu zawodowego nauczycieli.

W projektowanej ustawie, w związku ze zmianą polegającą na zmniejszeniu od dnia 1 września 2022 r. liczby stopni awansu zawodowego nauczycieli, średnie wynagrodzenie nauczycieli przyporządkowane zostało trzem etapom rozwoju zawodowego nauczycieli, co zapewnia dodatkowy wzrost wynagrodzenia nauczycieli podejmujących pracę w tym zawodzie. Zgodnie z projektem ustawy średnie wynagrodzenie nauczycieli będzie stanowiło dla:

- 1) nauczyciela nieposiadającego stopnia awansu zawodowego – 120%,
- 2) nauczyciela mianowanego – 144%,
- 3) nauczyciela dyplomowanego – 184%

– kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej.

Tak więc zgodnie z proponowanymi zmianami, wynagrodzenie nauczyciela w pierwszym roku pracy w szkole wzrośnie ze 100% do 120% kwoty bazowej, a wynagrodzenie w drugim, trzecim i czwartym roku pracy w szkole ze 111% do 120% kwoty bazowej. Ponadto, w związku ze skróceniem okresu, po przepracowaniu którego nauczyciel będzie mógł uzyskać stopień nauczyciela mianowanego, z 6 lat do 4 lat, o 2 lata zostanie również przyspieszone przeszerogowanie płacowe nauczyciela. Tak więc nauczyciel, który po odbyciu przygotowania do zawodu nauczyciela w wymiarze 3 lat i 9 miesięcy uzyska stopień nauczyciela mianowanego, w piątym i szóstym roku pracy będzie już otrzymywał średnie wynagrodzenie nauczyciela mianowanego, a nie jak dotychczas nauczyciela kontraktowego. Jego średnie wynagrodzenie w tych latach pracy wzrośnie zatem ze 111% do 144% kwoty bazowej.

4. Wyodrębnienie w ramach czasu pracy nauczycieli czasu na konsultacje dla uczniów i ich rodziców

Celem projektowanej nowelizacji ustawy – Karta Nauczyciela jest również zagwarantowanie uczniom i ich rodzicom możliwości konsultacji z nauczycielem. Dlatego też proponuje się doprecyzowanie innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, realizowanych w ramach czasu pracy nauczycieli. Zgodnie z powołanym przepisem, w ramach czasu pracy nieprzekraczającego 40 godzin na tydzień oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel jest obowiązany realizować inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów. Obowiązujące przepisy nie wyszczególniają wszystkich zajęć realizowanych przez nauczyciela w ramach tej części czasu pracy, lecz wskazują tylko niektóre z nich. W związku z potrzebą zagwarantowania uczniom i ich rodzicom możliwości konsultacji z nauczycielem, ta część czasu pracy nauczyciela zostanie doprecyzowana poprzez wskazanie, że w jej ramach nauczyciel będzie obowiązany do dostępności w szkole w wymiarze 1 godziny na tydzień, a w przypadku nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć – w wymiarze 1 godziny na 2 tygodnie. W czasie dostępności w szkole, odpowiednio do potrzeb, nauczyciel będzie prowadził konsultacje dla uczniów lub wychowanków lub ich rodziców.

5. Zmiany w zakresie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli

Obecnie obowiązków członka komisji dyscyplinarnej nie można pełnić dłużej niż przez dwie pełne następujące po sobie kadencje. Projekt ustawy przewiduje zmianę, zgodnie z którą obowiązków członka komisji dyscyplinarnej nie będzie można pełnić dłużej niż przez trzy pełne następujące po sobie kadencje. Członkowie komisji dyscyplinarnej powołani na trzecią następującą po sobie kadencję nie będą mogli stanowić więcej niż 1/2 powołanych członków komisji dyscyplinarnej. Umożliwienie powołania części członków komisji posiadających bogate doświadczenie w zakresie rozpatrywania spraw dyscyplinarnych na trzecią kadencję ułatwi prace komisji dyscyplinarnej.

6. Inne zmiany

1) Zmiany wynikające z konieczności dostosowania niektórych przepisów do zmienionych rozwiązań w zakresie awansu zawodowego nauczycieli

W związku z tym, że zgodnie z proponowanymi zmianami nauczyciele nie będą już odbywali staży, niezbędna jest również zmiana art. 35 ust. 4 ustawy – Karta Nauczyciela dotyczącego przydzielania pracy w godzinach ponadwymiarowych. Proponuje się, aby etap rozwoju zawodowego nauczyciela nie miał wpływu na możliwość przydzielania nauczycielowi godzin ponadwymiarowych.

W związku z tym, że od dnia 1 września 2022 r. nie będzie już stopnia nauczyciela stażysty, proponuje się, aby fundusz na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze, o którym mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy – Karta Nauczyciela, ustalany był w oparciu o średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego. Wysokość tych funduszy nie ulegnie zmianie.

W związku z tym, że od dnia 1 września 2022 r. nie będzie już stopnia nauczyciela stażysty, niezbędne jest dostosowanie przepisu art. 53a ustawy – Karta Nauczyciela do projektowanych rozwiązań w zakresie awansu zawodowego nauczycieli. Proponuje się utrzymanie świadczenia na start dla nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole. Do otrzymania tego świadczenia będą uprawnieni nauczyciele odbywający przygotowanie do zawodu nauczyciela. Świadczenie to będzie wypłacane w terminie 30 dni od dnia, w którym nauczyciel rozpoczął odbywanie przygotowania do zawodu nauczyciela.

Zmiana art. 28 ust. 6 pkt 7a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, z późn. zm.) ma charakter dostosowujący do rozwiązań przyjętych w ustawie – Karta Nauczyciela w zakresie systemu awansu zawodowego oraz świadczenia na start. W związku z tym, że świadczenia na start nie będą już otrzymywali nauczyciele stażyści lecz nauczyciele odbywający przygotowanie do zawodu nauczyciela niezbędne jest odpowiednie dostosowanie do tego rozwiązania przepisów ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

2) Zmiana art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela jest zmianą o charakterze doprecyzowującym, wynikającą z potrzeby dostosowania brzmienia przepisu art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela do obecnie używanej terminologii. Mając na uwadze obowiązujące przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345, z późn. zm.) wygaśnięcie stosunku pracy nauczyciela powinno nastąpić m.in. w przypadku orzeczenia przez sąd karny środków karnych, o których mowa w art. 39 pkt 1 i 2 Kodeksu karnego. W związku z powyższym, proponuje się dostosowanie niniejszego przepisu do obowiązującej terminologii poprzez wskazanie, że stosunek pracy wygasa z mocy prawa w razie orzeczenia środka karnego pozbawienia praw publicznych lub zakazu wykonywania zawodu nauczyciela. Stosunek pracy wygasa z mocy prawa także w razie utraty pełnej zdolności do czynności prawnych.

3) Zmiana art. 27 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela jest zmianą o charakterze doprecyzowującym. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 27 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela do rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony stosuje się również

przepisy art. 23 ust. 1 pkt 2, 3, 5 i 6, ust. 2 pkt 3, 5 i 6 oraz ust. 3–5. Powołany przepis przewiduje zatem, że do rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony stosuje się m.in. art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, nie przewiduje natomiast stosowania art. 23 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, który określa termin i sposób rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem, co może rodzić wątpliwości w powyższym zakresie. W związku z powyższym, w art. 27 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela proponuje się wskazanie również art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem następuje z końcem tego miesiąca, w którym upływa okres czasowej niezdolności nauczyciela do pracy.

4) Uchylenie art. 40 ustawy – Karta Nauczyciela ma na celu usunięcie wątpliwości jakie rodzi obecnie ten przepis. W myśl powołanego przepisu prawo do wynagrodzenia gaśnie z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło wygaśnięcie lub rozwiązanie stosunku pracy.

Zgodnie z art. 80 Kodeksu pracy, który na mocy art. 91c ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela ma zastosowanie do nauczycieli, wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią, np. w razie przeszkód w wykonywaniu pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy czy niezdolności pracownika do pracy. Żaden przepis ustawy – Karta Nauczyciela nie gwarantuje nauczycielom wynagrodzenia za czas, w którym ich stosunek pracy został już rozwiązany. W sytuacji zatem, gdy z nauczycielem rozwiązuje się stosunek pracy w trakcie miesiąca, nie nabywa on prawa do wynagrodzenia za pełny miesiąc pracy lecz za okres, w którym świadczył pracę. Mając na uwadze powyższe, przepis art. 40 ustawy – Karta Nauczyciela dotyczący wygaśnięcia prawa do wynagrodzenia w istocie nie rozstrzyga tej kwestii lecz rodzi wyłącznie wątpliwości interpretacyjne, dlatego też zasadne jest jego uchylenie. Tak jak obecnie, do nauczycieli, którzy przepracowali tylko część miesiąca, będą miały zastosowanie zasady wynagradzania określone w Kodeksie pracy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Awans zawodowy nauczycieli

W 20 europejskich systemach edukacji nauczycieli uznaje się za w pełni wykwalifikowanych w momencie ukończenia przez nich studiów. W 23 innych systemach absolwenci muszą spełnić dodatkowe wymagania. W sześciu z nich muszą zdać egzamin konkursowy, a w pozostałych 17 muszą uzyskać potwierdzenie swoich kompetencji zawodowych. Ten ostatni wymóg zostaje zazwyczaj spełniony poprzez przystąpienie do egzaminu zawodowego lub oceny na zakończenie stażu, lub też w procesie akredytacji, rejestracji bądź certyfikacji.

Stáže dla przyszłych lub początkujących nauczycieli istnieją w większości europejskich systemów edukacji i są obowiązkowe w 26 systemach. Sam przebieg stażu może być różny w poszczególnych krajach, jednak we wszystkich występują elementy wspólne, takie jak mentoring, doskonalenie zawodowe, uczenie się od kolegów i wsparcie oferowane przez dyrektora szkoły.

Mentoring dla nauczycieli rozpoczynających pracę w zawodzie jest obowiązkowy w 29 systemach edukacji i zalecany w kolejnych pięciu. Jest jednak rzadko regulowany przepisami w odniesieniu do nauczycieli innych niż początkujący. Jedynie w szkołach w Estonii i Finlandii zaleca się obejmowanie mentoringiem każdego nauczyciela potrzebującego wsparcia. W prawie wszystkich krajach, w których staż jest obowiązkowy, na jego zakończenie nauczyciele poddawani są ocenie. Jej celem jest sprawdzenie, czy nauczyciele nabyli niezbędne do samodzielnej pracy umiejętności praktyczne. Ocena może również stanowić część bardziej złożonego i formalnego procesu poświadczania kompetencji nauczycielskich.

W połowie badanych systemów edukacji awans zawodowy opiera się na wielopoziomowej strukturze kariery. W systemach tych szczeble kariery są zorganizowane według rosnącej złożoności stanowisk i rosnącej odpowiedzialności. W drugiej połowie systemów występuje pojedyncza ścieżka, którą określa się jako „jednopoziomą strukturę kariery”.

W prawie wszystkich systemach edukacji, w których stosuje się wielopoziomą strukturę kariery, awans zawodowy wiąże się ze wzrostem wynagrodzenia lub dodatkami do pensji. Wyjątkiem są tu Estonia i Serbia, w których wyższy poziom kwalifikacji otwiera drogę do bardziej zróżnicowanych zadań.

W 7 systemach edukacji procedura awansowania na wyższe szczeble kariery jest w pełni zdecentralizowana, a organy zarządzające szkołami są całkowicie odpowiedzialne za podejmowanie związanych z tym decyzji. W 6 systemach procedura ta jest w pełni scentralizowana i podlega wyłącznej odpowiedzialności centralnych władz oświatowych. W 9 systemach edukacji decyzje dotyczące awansu zawodowego są podejmowane wspólnie na różnych szczeblach, tj. przez dyrekcje szkół oraz władze oświatowe lokalne i centralne. W trzech czwartych systemów, w których funkcjonuje wielopoziomowa struktura kariery, dyrekcje szkół uczestniczą w podejmowaniu decyzji związanych z awansem.

Czas pracy nauczycieli

W większości krajów europejskich oprócz pensum określa się jeszcze inne kategorie czasu pracy, w tym godziny pobytu w szkole/dostępność nauczyciela w szkole – czas przeznaczony na dydaktykę oraz inne działania na terenie szkoły (praca opiekuńcza, zebrania, obowiązki związane z zarządzaniem, zastępstwa za nieobecnych kolegów). Kategoria ta występuje w 14 krajach UE.

Godziny pobytu w szkole/dostępność nauczyciela w szkole w roku szkolnym 2019/2020				
Kraj	Poziom nauczania			
	ISCED 0	ISCED 1	ISCED 2	ISCED 3 (programy ogólnokształcące)
Belgia Flamandzka	910	910	811	756
Estonia	1610	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Finlandia	nie dotyczy	811	727	667
Francja	954	954	nie dotyczy	nie dotyczy
Węgry	1476	1152	1152	1146
Łotwa	1560	1050	1050	1050
Norwegia	nie dotyczy	1300	1225	1150
Portugalia	1044	956	838	838
Hiszpania	1140	1140	1140	1140
Szwecja	1792	1360	1360	1360
Wielka Brytania (Szkocja)	1080	1080	1080	1080
Litwa	nie dotyczy	1512	1512	1512
Dania	1643	1643	1643	1643
Irlandia	nie dotyczy	1073	811	811

Źródło: Education at a Glance 2021, OECD Indicators

Kariera zawodowa nauczycieli w Europie: początki pracy zawodowej, awans i system wsparcia, Raport Eurydice

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Nauczyciele zatrudnieni w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu	ok. 683 tys. osób	System Informacji Oświatowej (prognoza na wrzesień 2022 r.)	Wyodrębnienie w ramach czasu pracy nauczycieli czasu dostępności w szkole, w ramach którego, odpowiednio do potrzeb, nauczyciel będzie

terytorialnego oraz organy administracji rządowej			prowadził konsultacje dla uczniów lub wychowanków lub ich rodziców.
Nauczyciele zatrudnieni w publicznych i niepublicznych przedszkolach, szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, organy administracji rządowej oraz osoby fizyczne i osoby prawne niebędące JST	ok. 757 tys. osób	System Informacji Oświatowej (prognoza na wrzesień 2022 r.)	Zmiany w zakresie: 1) awansu zawodowego nauczycieli, w tym m.in. zmniejszenie liczby stopni awansu zawodowego, odbiurokratyzowanie ścieżki awansu zawodowego, przyspieszenie mianowania, wprowadzenie okresu przygotowania do zawodu nauczyciela; 2) oceny pracy nauczycieli.
Dyrektorzy publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek	39 587 osób	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2021 r.)	Dokonywanie oceny pracy zamiast oceny dorobku zawodowego nauczyciela.
Nauczyciele szkół za granicą potencjalnie zainteresowani awansem zawodowym	3 338 osób	Informacja Ministra Spraw Zagranicznych – liczba nauczycieli polonijnych, którzy wystąpili do placówek dyplomatycznych MSZ o wydanie legitymacji nauczycielskich.	Zmiany w zakresie awansu zawodowego nauczycieli szkół za granicą, w tym m.in. zmniejszenie liczby stopni awansu zawodowego, odejście od staży, przyspieszenie mianowania, wprowadzenie okresu przygotowania do zawodu nauczyciela.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy zostanie skierowany do zaopiniowania w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania przez reprezentatywne organizacje związkowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263), reprezentatywne organizacje pracodawców w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809, z późn. zm.) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 4) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 5) Krajową Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 6) Wolny Związek Zawodowy „Forum-Oświata”;
- 7) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 8) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”;
- 9) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Komisję Krajową Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 13) Komisję Krajową Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 14) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Konfederację Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 16) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 17) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;

- 18) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 19) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 20) Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 21) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Edukacji Zawodowej;
- 22) Polską Izbę Firm Szkoleniowych;
- 23) Polską Izbę Książki;
- 24) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 25) Radę Szkół Katolickich;
- 26) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 27) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 28) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną;
- 29) Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- 30) Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”;
- 31) Stowarzyszenie „Dobra Edukacja”;
- 32) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Wspierające Edukację Zawodową Pracowników Młodocianych;
- 33) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 34) Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”;
- 35) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 36) Polską Radę Ekumeniczną;
- 37) Alians Ewangeliczny RP;
- 38) Polski Związek Logopedów;
- 39) Międzynarodowy Zespół Placówek Oświatowych;
- 40) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 41) Fundację Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego;
- 42) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 43) Fundację Rodzice Szkole;
- 44) Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych;
- 45) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 46) Fundację SYNAPSIS;
- 47) Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 48) Konferencję Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 49) Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 50) Ogólnopolskie Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich;
- 51) Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 52) Unię Miasteczek Polskich;
- 53) Unię Metropolii Polskich;
- 54) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 55) Związek Miast Polskich;
- 56) Związek Powiatów Polskich;
- 57) Związek Województw RP;
- 58) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 59) Konfederację Lewiatan;
- 60) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 61) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 62) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 63) Federację Przedsiębiorców Polskich.

Projekt ustawy zostanie przesłany również do Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Zamówień Publicznych.

Projekt ustawy zostanie skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Radę Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy, wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji, zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu

Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji i Nauki, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbiningowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2022 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	327	1 063	1 228	1 228	1 310	1 474	1 474	1 474	1 474	1 474	1 474	14 001
budżet państwa	257	835	965	965	1 030	1 160	1 160	1 160	1 160	1 160	1 160	11 010
JST	70	228	263	263	280	315	315	315	315	315	315	2 992
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-327	-1 063	-1 228	-1 228	-1 310	-1 474	-1 474	-1 474	-1 474	-1 474	-1 474	-14 001
budżet państwa	-257	-835	-965	-965	-1 030	-1 160	-1 160	-1 160	-1 160	-1 160	-1 160	-11 010
JST	-70	-228	-263	-263	-280	-315	-315	-315	-315	-315	-315	-2 992
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>Projektowane rozwiązania spowodują dodatkowe skutki finansowe dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Koszt proponowanych rozwiązań uwzględnia skutek wynikający ze wzrostu od 1 września 2022 r. średniego wynagrodzenia nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole, a od 2023 r. również przyspieszenia o 2 lata możliwości uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego i w związku z tym przeszerogowania płacowego.</p> <p>W ogólnym koszcie projektowanych zmian został również uwzględniony skutek wzrostu dotacji udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego dla szkół, przedszkoli i placówek niesamorządowych w zakresie zadań subwencionowanych (koszt dla budżetu państwa).</p> <p>Środki na sfinansowanie podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole od dnia 1 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. zostały uwzględnione w rezerwie celowej budżetu państwa na 2022 r. (w zakresie etatów nauczycieli w przedszkolach (etaty subwencionowane), szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej). Podział środków dla jednostek samorządu terytorialnego odbędzie się w ramach części oświatowej subwencji ogólnej.</p> <p>Skutki finansowe na kolejne lata dla budżetu państwa zostaną ustalone w ustawach budżetowych i będą uwzględniały skutki przechodzące wzrostu wynagrodzeń nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole.</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł	a) Podwyższenie średniego wynagrodzenia nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole

danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Z uwagi na zmniejszenie liczby stopni awansu zawodowego, tj. likwidację stopnia nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego, obecni nauczyciele kontraktowi oraz nauczyciele stażysty do czasu uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego otrzymają wynagrodzenie przysługujące w okresie przygotowania do zawodu nauczyciela. Natomiast obecne etaty nauczycieli mianowanych i dyplomowanych pozostaną na dotychczasowych stopniach awansu zawodowego, wskaźniki służące do ustalenia średniego wynagrodzenia tych nauczycieli nie ulegną zmianie.</p> <p>Zgodnie ustawą z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela przewidującą zwiększenie od dnia 1 maja 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. średnich wynagrodzeń nauczycieli o 4,4%, stawki średniego wynagrodzenia nauczycieli w tym okresie będą wynosiły dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> b) nauczyciela stażysty – 3 693,46 zł, c) nauczyciela kontraktowego – 4 099,74 zł, d) nauczyciela mianowanego – 5 318,58 zł, e) nauczyciela dyplomowanego – 6 795,97 zł. <p>Zgodnie z projektem ustawy, po dostosowaniu systemu wynagradzania nauczycieli do nowych etapów rozwoju zawodowego nauczycieli, średnie wynagrodzenie dla nauczyciela nieposiadającego stopnia awansu zawodowego będzie wynosiło 120% kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej. Uwzględniając podwyższenie średniego wynagrodzenia nauczycieli przewidziane w projekcie poselskim, średnie wynagrodzenie nauczyciela nieposiadającego stopnia awansu zawodowego od dnia 1 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. będzie wynosiło 4 432,15 zł.</p> <p>Tym samym, w związku z zaproponowaną zmianą w zakresie awansu zawodowego, od dnia 1 września 2022 r. średnie wynagrodzenie nauczycieli w okresie pierwszego roku pracy w szkole wzrośnie o 738,69 zł w stosunku do wysokości średniego wynagrodzenia obecnych nauczycieli stażystów, projektowanego od dnia 1 stycznia 2022 r., natomiast średnie wynagrodzenie dotychczasowego nauczyciela kontraktowego wzrośnie o 332,41 zł. Zgodnie z prognozą, na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej, zmianą wynagrodzenia w okresie od dnia 1 września 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. zostanie objętych ok. 23,3 tys. dotychczasowych etatów nauczycieli stażystów i 118,0 tys. etatów nauczycieli kontraktowych.</p> <p>Szacuje się, że dla budżetu państwa koszt proponowanej zmiany w 2022 r. wyniesie ok. 0,26 mld zł.</p> <p>W koszcie tej zmiany, oprócz kosztu wynikającego ze wzrostu średniego wynagrodzenia nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole uwzględniono również koszty wynikające ze wzrostu pochodnych od wynagrodzeń osobowych, koszty doskonalenia zawodowego, koszty tzw. dodatku wiejskiego, a także skutek wzrostu dotacji udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego dla szkół, przedszkoli i placówek niesamorządowych wynikający ze wzrostu kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na ucznia.</p> <p>W liczbie etatów przyjętych do wyliczeń (tj. etatów subwencionowanych i etatów w szkołach prowadzonych przez organy administracji rządowej dotychczasowych nauczycieli stażystów i kontraktowych – odpowiednio ok. 19,1 tys. i 94,9 tys. etatów) uwzględniono m.in. wzrost wynagrodzenia na nowoutworzonych etatach, wynikający z konieczności zatrudnienia nauczycieli w związku z zapewnieniem kształcenia uczniom przybywającym z Ukrainy, a także nauczycieli specjalistów w ramach</p>
---	---

zwiększenia dostępu dzieci i młodzieży do wczesnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Koszty dla sektora finansów publicznych w kolejnych latach uwzględniają 12-miesięczny skutek wzrostu średniego wynagrodzenia nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole. Koszt na 2023 r. i kolejne lata został wyliczony przy uwzględnieniu stawek średniego wynagrodzenia nauczycieli proponowanych od dnia 1 września 2022 r.

Koszt proponowanych zmian dla jednostek samorządu terytorialnego uwzględnia koszt wynikający ze wzrostu średniego wynagrodzenia etatów nauczycieli nieposiadających stopnia awansu zawodowego (tj. liczbę etatów niesubwencionowanych dotychczasowych nauczycieli stażystów oraz nauczycieli kontraktowych - odpowiednio ok. 4,2 tys. i 23,1 tys. etatów), koszty wynikające ze wzrostu pochodnych od wynagrodzeń osobowych, koszty doskonalenia zawodowego, koszty tzw. dodatku wiejskiego, a także skutek wzrostu dotacji udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego dla szkół, przedszkoli i placówek niesamorządowych w zakresie zadań niesubwencionowanych.

b) Przyspieszenie o 2 lata możliwości uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego i w związku z tym przszeregowania płacowego

Projekt ustawy przewiduje skrócenie okresu, po przepracowaniu którego nauczyciel będzie mógł uzyskać stopień nauczyciela mianowanego, z 6 lat do 4 lat, co pozwoli na przyspieszenie o 2 lata przszeregowania płacowego nauczyciela oraz zatrudnienia na podstawie mianowania. Jednocześnie przewiduje się w okresie przejściowym szczególną ścieżkę uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego dla nauczycieli, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskają stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskają stopnia nauczyciela mianowanego. Nauczyciele ci stopień nauczyciela mianowanego będą uzyskiwali według przepisów dotychczasowych. W przypadku nauczycieli, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskają stopień nauczyciela kontraktowego, lecz dnia 31 sierpnia 2021 r. nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela mianowanego, wymiar stażu na stopień nauczyciela mianowanego zostanie skrócony o rok. W przypadku nauczycieli, którzy na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1287) odbyli staż na stopień nauczyciela kontraktowego w wymiarze 12 miesięcy, i którzy nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela mianowanego przed dniem 1 września 2022 r., staż na stopień nauczyciela mianowanego będzie trwał 9 miesięcy. Od dnia 1 stycznia 2023 r. nauczyciele urlopowani lub zwolnieni z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263, z późn. zm.), którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, będą mogli złożyć wniosek o podjęcie postępowania egzaminacyjnego o awans na stopień nauczyciela mianowanego po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego, jeżeli ich okres urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy będzie trwał nieprzerwanie co najmniej 2 lata.

Rozwiązanie to będzie powodowało skutki finansowe dla sektora finansów publicznych. Koszt tej zmiany wynika z różnicy pomiędzy średnim wynagrodzeniem nauczyciela mianowanego oraz nauczyciela nieposiadającego stopnia awansu zawodowego.

Do obliczenia kosztów proponowanej zmiany, przyjęto średnią liczbę etatów nauczycieli,

którzy w roku 2019, 2020 oraz 2021 uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego (ok. 15,3 tys. etatów, na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej wg stanu na dzień 17.02.2022 r.). Do liczby etatów doliczono dodatkowo 5% etatów w związku z planowaną regulacją dotyczącą zatrudnienia specjalistów pomocy pedagogiczno-psychologicznej oraz etatów nauczycieli, którzy nabyli prawo do rozpoczęcia stażu na stopień nauczyciela mianowanego, ale z różnych przyczyn dotychczas go nie rozpoczęli. Następnie liczba etatów nauczycieli została pomnożona przez różnicę w kwocie wynagrodzenia średniego nauczyciela mianowanego i nauczyciela nieposiadającego stopnia awansu zawodowego oraz liczbę miesięcy oddziaływania proponowanej zmiany w danym roku wynikającą z przewidywanej daty uzyskiwania stopnia nauczyciela mianowanego.

Szacuje się, że w związku z tą zmianą, koszt wynagrodzeń nauczycieli w 2023 r. wyniesie ok. 65 mln zł, a w kolejnych latach koszty będą rosły w:

2024 r. – o ok. 130 mln zł (w stosunku do roku poprzedzającego),

2025 r. – o ok. 0 mln zł (w stosunku do roku poprzedzającego),

2026 r. – o ok. 65 mln zł (w stosunku do roku poprzedzającego),

2027 r. – o ok. 130 mln zł (w stosunku do roku poprzedzającego).

W kolejnych latach, w związku z funkcjonowaniem już docelowych rozwiązań w zakresie awansu zawodowego przewidujących możliwość uzyskania mianowania po 4 latach pracy, nie przewiduje się dodatkowego wzrostu kosztów wynagrodzeń nauczycieli.

Przy obliczaniu kosztów tej zmiany uwzględniono, że w okresie przejściowym koszt przyspieszenia uzyskania mianowania przez nauczyciela dotyczy jednego roku a docelowo dwóch lat. W ogólnym koszcie tej zmiany uwzględniono również koszty wynikające ze wzrostu pochodnych od wynagrodzeń osobowych, koszty doskonalenia zawodowego oraz koszty tzw. dodatku wiejskiego oraz skutek wzrostu dotacji udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego dla szkół, przedszkoli i placówek niesamorządowych wynikający ze wzrostu kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na ucznia (w przypadku kosztów dla budżetu państwa) lub skutek wzrostu dotacji udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego dla szkół, przedszkoli i placówek niesamorządowych w zakresie zadań niesubwencionowanych (w zakresie kosztów jednostek samorządu terytorialnego)

c) Wyodrębnienie w ramach czasu pracy nauczycieli czasu na konsultacje dla uczniów i ich rodziców

Zmiana polegająca na wyodrębnieniu w ramach czasu pracy nauczycieli czasu dostępności w szkole, w ramach którego, odpowiednio do potrzeb, będą prowadzone konsultacje dla uczniów, wychowanków lub i ich rodziców, nie spowoduje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela w ramach czasu pracy nieprzekraczającego 40 godzin na tydzień oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel obowiązany jest realizować inne zajęcia i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów. Obowiązujące przepisy nie wyszczególniają wszystkich zajęć realizowanych przez nauczyciela w ramach tego czasu pracy, lecz wskazują tylko niektóre z nich. W związku z potrzebą zagwarantowania uczniom, wychowankom i ich rodzicom możliwości konsultacji z nauczycielem, ta część czasu pracy nauczyciela zostanie doprecyzowana poprzez

	wskazanie, że w jej ramach nauczyciel jest obowiązany do dostępności w szkole, w trakcie której odpowiednio do potrzeb prowadzi konsultacje dla uczniów lub wychowanków lub ich rodziców. Zmiana ta nie zwiększa wymiaru realizowanych przez nauczycieli zajęć, ani też nie przewiduje dodatkowego wynagrodzenia, dlatego też nie spowoduje ona skutków finansowych.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze	Projektowane zmiany przewidujące wzrost średniego wynagrodzenia nauczycieli rozpoczynających pracę w szkole oraz przyspieszenie o 2 lata uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego, co wiąże się z wcześniejszym przeszerkowaniem płacowym, będą miały pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną nauczycieli i ich rodzin. Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na osoby niepełnosprawne i starsze.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana ustawa nie wpłynie bezpośrednio na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: Uproszczenie systemu awansu zawodowego, w tym zmniejszenie liczby stopni awansu zawodowego, odejście od sformalizowanych staży, opracowywania planów rozwoju zawodowego na okres stażu oraz sprawozdań z ich realizacji, zmniejszy liczbę dokumentów opracowywanych obecnie przez

nauczycieli. Zmniejszenie liczby postępowań na kolejny stopień awansu zawodowego o postępowanie na stopień nauczyciela kontraktowego, które jest postępowaniem administracyjnym, zmniejszy liczbę dokumentów o dokumentację tego postępowania.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu	
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 września 2022 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów oddziaływania proponowanej regulacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak